

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

Právnická fakulta

Katedra obchodního práva

VYBRANÉ OTÁZKY ZADÁVÁNÍ VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK

Diplomová práce

Pavel Ludvík

Vedoucí diplomové práce: JUDr. Tomáš Horáček, Ph.D.

Katedra obchodního práva

Datum vypracování práce (uzavření rukopisu) říjen 2015

Čestné prohlášení

Prohlašuji tímto, že jsem předkládanou diplomovou práci vypracoval samostatně, všechny použité prameny a literatura byly řádně citovány a práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu.

V Praze dne 30.10.2015

Pavel Ludvík

Poděkování

Na tomto místě bych rád poděkoval své rodině zejména mamince Růženě Ludvíkové za trpělivost a podporu po celou dobu mého studia.

Obsah:

Úvod.....	4
1. Historický vývoj zadávání veřejných zakázek v České republice	7
1.1. Zákon č. 199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek.....	7
1.2. Zákon č. 40/2004 Sb.	10
1.3. Zákon č. 137/2006 Sb. o veřejných zakázkách	11
2. Základní zásady	16
3. Vymezení základních pojmů	18
3.1. Veřejná zakázka	18
3.1.1. Druhy veřejných zakázek dle předmětu.....	19
3.1.2. Druhy veřejných zakázek dle předpokládané hodnoty	21
3.2. Zadavatel	26
3.3. Zadávací řízení	27
4. Zjednodušené podlimitní řízení	28
4.1. Podmínky pro užití zjednodušeného podlimitního řízení	28
4.2. Zahájení zjednodušeného podlimitního řízení	30
4.2.1. Výzva k podání nabídek a k prokázání kvalifikace	30
4.2.2. Uveřejnění výzvy na profilu zadavatele	32
4.2.3. Obsah výzvy k podání nabídek a k prokázání kvalifikace.....	33
4.3. Poskytování zadávací dokumentace.....	36
4.4. Poskytování dodatečných informací	38
4.5. Lhůta pro podání nabídek.....	40
4.6. Nabídka uchazeče.....	42
4.7. Komise při užití zjednodušeného podlimitního řízení	43
4.8. Otevírání obálek	45
4.9. Kvalifikace ve zjednodušeném podlimitním řízení.....	46
4.10. Posouzení a hodnocení nabídek.....	50
4.11. Ukončení zadávacího řízení.....	52
4.11.1. Uzavření smlouvy na veřejnou zakázku	52
4.11.2. Zrušení zadávacího řízení	54
Závěr	57
Seznam zkratk	59
Použitá literatura	59

Úvod

Téma týkající se zadávání veřejných zakázek bylo autorem vybráno především z důvodu jeho neustálé aktuálnosti a významnosti. Efektivní vynakládání veřejných prostředků je a bude i nadále jedním z hlavních cílů fungování České republiky i Evropské Unie a této oblasti je věnována vysoká pozornost. S ohledem na posuny v celoevropském modernizačním trendu týkající se oblasti zadávání veřejných zakázek je možné předpokládat, že proces hledání ideálního řešení není zcela jistě u konce a nadále se budou hledat nové způsoby, jak docílit co nejvyšší efektivity vynakládání veřejných prostředků, a to za současného nezvýšení administrativní náročnosti zadávacího řízení, jak na straně zadavatelů tak i dodavatelů. Proces hledání optimálního řešení vynakládání veřejných prostředků bude podle autora dále pokračovat a nelze, i s ohledem na aktuálně připravovanou novou úpravu zadávání veřejných zakázek v České republice, předpokládat, že proces hledání optimálního nastavení je u konce.

Vzhledem ke skutečnosti, že objem veřejných financí proinvestovaných v rámci veřejných zakázek dosáhl v České republice v roce 2014 cca 577 miliard korun českých¹, má úprava vynakládání veřejných prostředků značný hospodářský význam a zákonná úprava veřejných zakázek tak je vystavena častým novelizacím majícím za cíl zabránit zbytečnému předražování veřejných zakázek. Jakékoliv zlepšení by totiž mohlo přinést významné úspory ve veřejných rozpočtech, resp. za stejné finanční prostředky by mohlo být nakoupeno více dodávek, více služeb nebo více stavebních prací a právě tento požadavek na efektivní vynakládání finančních prostředků byl jedním z hlavních důvodů častých legislativních změn v oblasti právní úpravy zadávání veřejných zakázek. Přestože spojovacím mottem všech novel zákona o veřejných zakázkách bylo zejména posílení principu hospodárnosti, účelnosti, transparentnosti a efektivnosti, ne vždy je však s odstupem času možné přijaté novely hodnotit s ohledem na jejich cíle kladně. Vzhledem k objemu financí, které se prostřednictvím veřejného zadávání proinvestují, je tedy třeba právo veřejných zakázek hodnotit jako oblast, která se těší

¹ Výroční zpráva o stavu veřejných zakázek v České republice za rok 2014, Ministerstvo pro místní rozvoj. Dostupné z: http://www.portal-vz.cz/getmedia/e404b766-77d0-488b-8809-6951c53c0eb9/Vyrocní-zpráva-o-stavu-verejnych-zakazek-v-Ceske-republice-za-rok-2014_final.pdf.

mimořádnému zájmu ze strany politické reprezentace, ale i ze strany každého jednotlivce. Právě i vysokou společenskou zainteresovanost a snahu politické reprezentace vyhovět společenské objednávce, je možné hodnotit jako další z důvodů častých legislativních změn, které však v konečném důsledku mohou narušit princip právní jistoty a projevovat se i nedostatečnou znalostí platné právní úpravy na straně zadavatelů i dodavatelů. Je třeba si dále uvědomit, že množství finančních prostředků, které se každoročně prostřednictvím veřejných zakázek alokuje, přitahuje i pozornost nezřídka perfektně organizovaných skupin, které díky komplikovanosti zákonné úpravy a absenci tzv. „přímé oběti“ mohou ovlivnit průběh zadávacího řízení s cílem zajistit si nemalý majetkový prospěch. O to citlivěji a důkladněji je třeba případné změny této pozitivně právní úpravy připravovat.

Z důvodu rozsáhlosti zvoleného tématu není možné komplexně obsáhnout všechny otázky, které se zadávání veřejných zakázek týkají. Auto se proto ve své práci věnoval analýze zjednodušeného podlimitního řízení, které je jedním ze šesti druhů zadávacích řízení upravených zákonem č. 137/2006 Sb. o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZVZ“ nebo „Zákon“), a přestože by se na první pohled mohlo zdát, z důvodu Zákonem přísně nastavených podmínek, jako zadavateli málo užívané, je tomu právě naopak. Práce je strukturována do čtyř kapitol, které jsou pak dále více členěny. Po stručném úvodu věnovanému historickému vývoji pozitivní právní úpravy zadávání veřejných zakázek v České republice a obecném výkladu základních zásad, na kterých je právní úprava zadávání veřejných zakázek v České republice založena, se práce věnuje vymezení definičních pojmů používaných Zákonem, které považuji za důležité osvětlit pro kvalitnější pochopení dalšího textu. Následně se v práci zaměřuji na povinnosti zadavatele v rámci zjednodušeného podlimitního řízení, které jsou seřazené podle časové posloupnosti tak, jak jsou strukturovány Zákonem.

Smyslem práce je především snaha o komplexní rozbor postupu zadavatele v případě zadávání veřejné zakázky formou zjednodušeného podlimitního řízení. V práci si kladu za cíl popsat stav de lege lata a u jednotlivých specifik tohoto druhu zadávacího řízení poukázat na nejčastější pochybení zadavatelů, tato pochybení

analyzovat a demonstrovat na přílehlavých rozhodnutích Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“ nebo „ÚOHS“), který vykonává dohled nad zadáváním veřejných zakázek.

Přestože v době uzavření této práce je již připravován nový zákon, který bude komplexně upravovat oblast zadávání veřejných zakázek, a proto někteří autoři o aktuálním období hovoří jako o „klidu před bouří“², není důvodu aktuální úpravu zadávání veřejných zakázek opomíjet. V rámci veřejných rozpočtů je právě s blížícím se koncem účetních období vynakládáno nejvíce peněžních prostředků a nelze předpokládat, že tomu bude nyní jinak. Naopak se lze domnívat, že zadavatelé, vedeni obavou z nejistoty, která bude způsobena zcela novou právní úpravou s žádnou rozhodovací praxí kontrolních orgánů, budou vedeni snahou do konce účinnosti stávající zákonné úpravy realizovat maximum veřejných zakázek.

Tato práce vychází z právního stavu, který je účinný ke dni 30.10.2015.

² EGER, A.P.: Veřejné zakázky v roce 2015, Veřejné zakázky. 2014, č. 5-6, str. 32.

1. Historický vývoj zadávání veřejných zakázek v České republice

1.1. Zákon č. 199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek

První zcela českou právní normou specializující se na oblast zadávání veřejných zakázek se stal zákon č. 199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek, který nabyt účinnosti dne 1. ledna 1995. Do doby účinnosti tohoto zákona byla oblast zadávání veřejných zakázek upravena toliko formou podzákoných předpisů a metodických pokynů. Cílem zákona č. 199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek, který je členěn na pět částí (Obecná ustanovení, Obchodní veřejná soutěž, Jiné způsoby zadání veřejných zakázek, Dohled nad dodržováním zákona a Ustanovení společná, přechodná a závěrečná), bylo zejména aplikovat tržní mechanismy do hospodaření s veřejnými finančními prostředky a vytvořit podmínky pro zabezpečení průhlednosti postupu zadávání s vyloučením diskriminace, protekce a s minimalizací možnosti pletich či korupce³. Přijatý zákon, který byl vyhotoven Ministerstvem hospodářství (jehož nástupcem je Ministerstvo pro místní rozvoj), ze své podstaty navazoval na úpravu obchodní veřejné soutěže obsažené v ust. §281 až §288 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění tehdejších předpisů, na jejíž podpůrné užití i výslovně odkazoval⁴.

Pokud budeme hledat v textu předmětného zákona ekvivalent zjednodušeného podlimitního řízení, jak jej známe z aktuálně platné právní úpravy, je možné jisté obdobné rysy nalézt v části třetí nazvané „Jiné způsoby zadávání veřejných zakázek“. Ustanovení §49 této části zákona pod názvem „Výzva více zájemcům o veřejnou zakázku k podání nabídky“ upravovalo specifický druh zadávání veřejných zakázek a připouštělo, aby zadavatel uzavřel smlouvu na veřejnou zakázku na základě písemné výzvy adresované jím vybraným zájemcům, ale pouze v taxativních případech stanovených v odst. 1 daného paragrafu. Tedy a) v případě naléhavé potřeby (havárie, katastrofy) b) šlo-li o veřejnou zakázku, jejímž předmětem bylo speciální plnění, které mohl poskytnout pouze omezený počet zájemců (nejvýše sedm) c) pokud uzavření

³ viz. Důvodová zpráva k zákonu č. 199/1994 Sb.

⁴ viz. §3 odst. 1 zákona č. 199/1994 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

smlouvy předcházelo zrušení veřejné obchodní soutěže, ve které byla soutěžena totožná veřejná zakázka d) v případě, kdy výše peněžitého závazku zadavatele bude nižší než 5 mil. Kč v případě nemovitosti nebo souboru strojů a zařízení, nebo nižší než 1 mil. Kč v ostatních případech e) v případě, kdy zveřejnění podmínek soutěže by mohlo ohrozit státní tajemství, obranu a bezpečnost státu. V případě splnění jedné z podmínek pro použití postupu dle ust. §49 byl zadavatel povinen písemnou výzvou k podání nabídky zaslat nejméně třem zájemcům v případech a), c) a e), nejméně pěti zájemcům v případě podle písm. d) a konečně nejméně všem zájemcům poskytujícím plnění specializované veřejné zakázky v České republice v případě podle písm. b) daného ustanovení. Zadavatel tak byl vystaven v případě postupu podle písm. b) daného ustanovení poměrně složité, až řekněme detektivní práci věnované zkoumání počtu subjektů objektivně schopných poskytnout požadované plnění. Zákon dále stanovil, že zadavatel byl oprávněn uzavřít smlouvu pouze s uchazečem, který předložil nejvýhodnější nabídku, přičemž hodnotící kritéria byl zadavatel povinen nastavit tak, aby nedocházelo k porušení zásady rovnosti mezi zájemci o veřejnou zakázku.

Zákonem č. 148/1996 Sb. s účinností od 1. července 1996 došlo mimo upřesnění podmínek pro postup zadavatele dle ust. §49 zákona č. 199/1994 Sb. i k doplnění o nové způsoby zadání veřejných zakázek, a to konkrétně zjednodušené zadání a úpravu zadávání veřejných zakázek malého rozsahu. Případy, kdy zadavatel nebyl povinen vyhlásit veřejnou obchodní soutěž, ale mohl uzavřít smlouvu pouze na základě výzvy zaslané zájemcům, byly v novelizovaném znění ust. §49 vymezeny dvojitým způsobem. Především nastavením finančních limitů týkajících se výše budoucího peněžitého závazku zadavatele. Ten nesměl překročit částku 20 mil. Kč, šlo-li o nemovitost (s výjimkou nájmu) nebo o soubor strojů a zařízení tvořících samostatný funkční celek, a částku 5 mil. Kč v ostatních případech⁵. Zároveň musel přesáhnout hranici 2,5 mil. Kč v případě nemovitosti (s výjimkou nájmu) nebo souboru strojů nebo zařízení tvořících samostatný funkční celek, a 500 tis. Kč v ostatních případech.

Druhou skupinou případu byly ty taxativně uvedené v odst. 2 novelizovaného ust. §49 předmětného zákona. V těchto případech byl zadavatel oprávněn uzavřít

⁵ viz ust. §3 odst. 2 zákona č. 199/1994, o zadávání veřejných zakázek ve znění zákona č. 148/1996 sb.

smlouvu s vybraným zájemcem i v okamžiku, kdy by přesáhla výše budoucího peněžitého závazku ze smlouvy částku uvedenou v ust. §3 odst. 2 zákona. Ta byla v případě nemovitostí (s výjimkou nájmu) a souboru strojů nebo zařízení tvořících samostatný funkční celek stanovena částkou 20 mil. Kč. V ostatních případech byl stanoven limit částkou 5 mil. Kč. Tyto limity byly změněny až zákonem č. 142/2001 Sb., kterým se mění zákon č. 199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů, a to na částku 30 mil. Kč, resp. 7,5mil. Kč. Takto nastavené limity zůstaly dále nezměněny, a to až do nabytí účinnosti zákona č. 40/2004 sb., o veřejných zakázkách.

Novelizovaný zákon dále nově zavedl možnost využití tzv. Zjednodušené zadání, které bylo z hlediska struktury zákona taktéž zaneseno do části třetí tj. mezi jiné způsoby zadání veřejných zakázek. Zjednodušené zadání podle ust. §49a představovalo zcela nový institut, dle kterého bylo povinností zadavatele vyžádat si před zadáním veřejné zakázky nabídky od minimálně tří uchazečů. Zvláštnost tohoto způsobu zadání veřejné zakázky spočívala mimo jiné i v absenci písemné výzvy adresované zájemcům. Úprava zjednodušeného zadávání totiž nevyžadovala adresovanou písemnou výzvu, ale pouze vyžádání si nabídky, což potvrzovalo i znění odstavce 3) daného ustanovení, dle kterého bylo zadavateli umožněno doložit splnění této povinnosti pouhým písemným záznamem. Použití tohoto zadávacího řízení bylo umožněno v případě, že výše budoucího peněžitého závazku zadavatele z uzavřené smlouvy přesáhne částku 100 tis. Kč s horním limitem výše budoucího závazku do částky 2,5 mil. Kč v případě nemovitostí a souboru strojů nebo zařízení tvořící samostatný funkční celek, a 500 tis. Kč v ostatních případech.

Jednou z nevýznamnějších novel zákona č. 199/1994 Sb. o veřejných zakázkách byla novela ve formě zákona č. 28/2000 Sb., která nabyla účinnosti dne 1. června 2000. Z důvodové zprávy k zákonu č. 28/2000 Sb. lze jednoznačně zjistit pohnutky, které zákonodárce k přijetí změn vedly. Mottem přijaté novely byla snaha dosáhnout co nejvyššího stupně slučitelnosti novelizovaného zákona s právem ES a zasáhla ve své podstatě celé znění zákona. Změny se týkaly vymezení základních pojmů a působnosti, stanovení kvalifikačních předpokladů, hodnotících kritérií, zavedení institutu centrální

adresy a další. Přestože byl zákon celkem dvanáctkrát novelizován, bylo zřejmé, že nebude dosaženo plné slučitelnosti s právem ES, když koncepce původního zákona nevycházela z tzv. zadávacích směrnic⁶.

1.2. Zákon č. 40/2004 Sb.

Z hlediska časového stojí za připomenutí, že dne 1.5.2004 se Česká republika stala plnoprávným členem EU, v důsledku čehož převzala mimo jiné povinnost zajistit plnou harmonizaci právní úpravy oblasti zadávání veřejných zakázek s právem ES. Jak již bylo uvedeno na závěr předcházející podkapitoly, zajištění slučitelnosti mělo být dosaženo přijetím nového zákona. Tím byl zákon č. 40/2004 Sb. o veřejných zakázkách, který již plně vycházel z tehdy platných zadávacích směrnic. Zákon v průběhu své krátké účinnosti byl celkem osmkrát novelizován, avšak žádnou z přijatých novel nelze hodnotit jako zásadní, resp. podstatně měnící znění a systematiku zákona.

Zákon byl členěn na devět částí (Obecná ustanovení, Podmínky použití zadávacího řízení, předběžné oznámení a kvalifikace dodavatelů, Zadávací řízení, Veřejná soutěž o návrh, Seznam kvalifikovaných dodavatelů, Informační systém o zadávání veřejných zakázek a uveřejňování údajů a informací o veřejných zakázkách, Výkon dohledu nad zadáváním veřejných zakázek, Přejícná a závěrečná ustanovení, Účinnost) a proti předchozí úpravě zavedl nový systém zadávání veřejných zakázek, který byl plně v souladu s právem ES. Zákon mimo jiné nově definoval pojmy zadavatele a veřejné zakázky, rozdělil veřejné zakázky na podlimitní a nadlimitní, došlo k oddělení kvalifikačních předpokladů uchazečů o veřejnou zakázku od hodnotících kritérií, specifikoval nové druhy zadávacích řízení a zavedl nový způsob zveřejňování informací o zadávacích řízeních.

V nově přijatém zákonu však zcela chybí speciální zjednodušené řízení aplikovatelné pro zakázky s nižší finanční náročností. Ostatně přílišná rigidita

⁶ Směrnice Rady č. 93/38/EHS ze dne 14. června 1993, o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek v oblastech vodního hospodářství, energetiky, dopravy a telekomunikací, Směrnice Rady č. 93/37/EHS ze dne 14. června 1993 o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, Směrnice Rady č. 93/36/EHS ze dne 14. června 1993 o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na dodávky, Směrnice Rady č. 92/50/EHS ze dne 18. června 1992 o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na služby.

zadávacího řízení, a to hlavně v případech zadávání podlimitních veřejných zakázek, byla zákonu, společně s některými dalšími koncepčními nedostatky vytýkána. Jisté podobné prvky zjednodušeného podlimitního řízení lze najít pouze v ust. §27 odst. 3 písm. d) daného zákona, dle kterého mohl zadavatel zadat veřejnou zakázku v jednacím řízení bez uveřejnění v případě, kdy předmětem veřejné zakázky byly nové stavební práce nebo služby spojené s výstavbou nebo rekonstrukcí pozemní komunikace nebo dráhy či její součástí, a to za podmínky, že předpokládaná hodnota veřejné zakázky nepřesáhne částku 30 mil. Kč, jde-li o veřejnou zakázku na stavební práce, nebo 4 mil. Kč v případě veřejné zakázky na služby, kde ceny byly stanoveny bez daně z přidané hodnoty.

Legislativní konstrukce zákona č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách se později ukázala jako nevyhovující, přestože nepochybně tento zákon výraznou měrou přispěl ke zkvalitnění právní úpravy zadávání veřejných zakázek v České republice. Dne 30. dubna 2004 byly v Úředním věstníku EU publikovány nové směrnice o zadávání veřejných zakázek mající za cíl harmonizovat tuto právní oblast v rámci právních ráďů členských států EU, a přestože si obsah směrnic výslovně nevynucoval povinnost provést zcela zásadní změnu systému zadávání, když z velké části navazoval na již novelizovanou úpravu obsaženou v zákoně č. 40/2004 Sb., byla ze strany zákonodárce zvolena transpozice prostřednictvím nového zákona, který měl připravit nový právní rámec pro právní úpravu veřejných zakázek, která by vycházela z modernějšího, flexibilnějšího a jednoduššího pojetí předpisů práva ES.

1.3. Zákon č. 137/2006 Sb. o veřejných zakázkách

Hlavním pilířem současné právní úpravy veřejných zakázek je zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen jako „ZVZ“ nebo „Zákon“), který byl do právního řádu České republiky transponován na základě směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2004/17/ES ze dne 31. března 2004, o koordinaci postupů při zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb ve znění pozdějších předpisů (dále jen „směrnice 2004/17/ES“) a směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2004/18/ES ze dne 31. března 2004, o koordinaci postupů při zadávání veřejných

zakázek na stavební práce, dodávky a služby ve znění pozdějších předpisů (dále jen „směrnice 2004/18/ES). Tyto unijní předpisy vycházejí z principu zavedení minimálních standardů, kdy v otázkách výslovně neupravených nechávají volnou dispozici členským státům k vlastní úpravě⁷. Přijetí těchto směrnic bylo reakcí na Zelenou knihu Evropské komise z roku 1996, jejímž jedním z hlavních cílů bylo zajištění modernizace právní úpravy veřejných zakázek tak, aby byla zvýšena míra transparentnosti a efektivnosti vynakládání veřejných prostředků a došlo k zabránění diskriminace.

Není tajemstvím, že ačkoliv lhůta pro transpozici zadávacích směrnic byla stanovena do 31. ledna 2006, do právního řádu České republiky byla právní úprava obsažená v zadávacích směrnicích promítnuta až od 1. července 2006. Směrnice EU, na rozdíl od nařízení EU, která jsou v členských zemích EU přímo účinná, vyžadují transpozici prostřednictvím prostředků vnitrostátního práva členského státu. Případné nesplnění lhůty pro harmonizaci vnitrostátního práva s předpisy EU může být důvodem pro udělení sankcí členskému státu. K tomu však v případě pozdní transpozice shora specifikovaných směrnic Českou republikou nedošlo. Přestože ze znění Smlouvy o fungování EU vyplývá, že nebylo v úmyslu dát směrnicím vlastnost přímého účinku, jelikož obsahují pouze cíl předpokládající provedení transpozice do právních řádů členských států, SDEU za určitých podmínek tuto vlastnost směrnicím přiznal. Tento přímý účinek směrnic je však odlišný od přímého účinku primárního práva ES a nařízení a může vzniknout až na základě nesplnění transpozice směrnice ze strany členského státu, resp. v důsledku nesprávné transpozice směrnice ze strany členského státu. Je pak dále nutné zásadně rozlišovat horizontální (tedy vztah jednotlivce vůči jednotlivci) a vertikální (tedy vzájemný vztah jednotlivce vůči členskému státu) přímý účinek, kdy z hlediska povahy směrnic, které jsou adresovány členským státům, nikoliv jednotlivcům, mohou směrnice nabýt pouze vertikální vzestupný přímý účinek, kdy jednotlivec se může domoci aplikace směrnic na členském státu⁸.

⁷ viz. čl. 288 Smlouvy o fungování EU: „Směrnice je závazná pro každý stát, kterému je určena, pokud jde o výsledek, jehož má být dosaženo, přičemž volba formy a prostředků se ponechává vnitrostátním orgánům.“

⁸ např. Rozsudek SDEU ze dne 20. října 2005, *Commission of the European Communities v. French Republic*, sp.zn. C-264/03.

Pro Zákon je typické prolínání soukromoprávních a veřejnoprávních principů. Soukromoprávní povahu lze přiznat vedení zadávacího řízení, které směřuje k uzavření smlouvy, jež bude mít zpravidla charakter závazku dle zák. č. 89/2012 Sb., ve znění platných předpisů, pouze s tím rozdílem, že zadavatel není oprávněn využít princip smluvní svobody v tom absolutním rozsahu, dle kterého je každý svobodný při výběru smluvního partnera, jakož i při určení obsahu smlouvy, ale je povinen dodržovat obligatorní postup stanovený zákonem. Přestože je smlouva na plnění veřejné zakázky hodnocena jako soukromoprávní, cesta k jejímu uzavření je zadavateli omezena povinnostmi postupovat podle Zákona. K postavení zadavatele v této souvislosti se vyjádřil i Nejvyšší správní soud České republiky v rozsudku č.j. 2 Afs 64/2009-109 ze dne 27. března 2010, ve kterém uvedl: „*Zatímco soukromý subjekt si může vybírat ty, s nimiž hodlá obchodovat, podle své libovůle, zadavatel veřejné zakázky je striktně vázán zákonem o veřejných zakázkách a zejména pasážemi o zadávacím řízení, neboť prostředky, které jsou v takovém případě vynakládány, jsou prostředky veřejné.*“ Oproti tomu čistě veřejnoprávní povahy je úprava Zákona věnovaná např. dohledu nad zadáváním veřejných zakázek před ÚOHS. Lze tedy souhlasit s názorem Jurčíka, který uvádí: „*Domnívám se, že zákon o veřejných zakázkách je smíšené povahy s tím, že některá jeho ustanovení jsou čistě veřejnoprávní povahy a některá z nich povahy soukromoprávní.*“⁹

Zákon z hlediska své zákonné dikce upravuje okruh právnických a fyzických osob, které jsou povinny postupovat podle zákona, upravuje samotný postup vedoucí k uzavření smlouvy na veřejnou zakázku, který je nutné dodržet, upravuje druhy zadávacích řízení, zvláštní postupy v zadávacím řízení, soutěž o návrh, ochranu proti nesprávnému postupu zadavatele a seznam kvalifikovaných dodavatelů a certifikovaných dodavatelů. Vzhledem k tomu, že základním stavebním kamenem Zákona byly Směrnice ES je nezbytně nutné při výkladu jednotlivých ustanovení Zákona použít přednostně před ostatními metodami výklad eurokonformní. Je poté třeba, hlavně s ohledem na téma této práce, zmínit, že zadávací směrnice upravují pouze zadávání tzv. nadlimitních veřejných zakázek, tedy zakázek s vyšší předpokládanou hodnotou, která má zajistit zvýšený zájem zahraničních uchazečů o veřejnou zakázku.

⁹ JURČÍK, Radek. *Zákon o veřejných zakázkách. Komentář. 4. vydání.* Praha:C.H.Beck. 2015. str. 11-12.

Samotná úprava zjednodušeného podlimitního řízení, obsažená v Zákoně, tak není východiskem zadávacích směrnic EU, ale představuje ryze národní formu zadávacího řízení, přičemž inspirací pro její přijetí byla úprava obsažená v ust. §49 zákona č. 199/1994 Sb. o zadávání veřejných zakázek, pod názvem „Výzva více zájemcům o veřejnou zakázku k podání nabídky“.

Dne 28. března 2014 byly v Úředním věstníku EU zveřejněny nové směrnice upravující oblast zadávání veřejných zakázek, a to konkrétně směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání veřejných zakázek, a o zrušení směrnice 2004/18/ES, směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/25/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb, a o zrušení směrnice 2004/17/ES a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/23/EU ze dne 26. února 2014 o udělování koncesí. Nové směrnice přinášejí poměrně zásadní změny, a proto lze předpokládat, že jejich obsah do právního řádu České republiky nebude s největší pravděpodobností proveden novelou Zákona, ale harmonizace bude provedena přijetím nového zákona o zadávání veřejných zakázek. Lhůta pro implementaci směrnic do právního řádu České republiky je stanovena nejpozději do 18.4.2016.

Usnesením vlády České republiky ze dne 5.10.2015 č. 782 byl schválen návrh zákona o zadávání veřejných zakázek (dále jen „ZZVZ“), jehož znění bude předloženo Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky k dalšímu projednávání. Z důvodové zprávy k zákonu lze vyčíst jasné cíle navrhovaného zákona, a to:

- zajištění souladu s evropskou právní úpravou
- nastavení pravidel, které zabrání korupci v oblasti zadávání veřejných zakázek a zároveň budou garantovat hospodárné nakládání s veřejnými prostředky
- snížení délky a administrativní náročnosti zadávacího řízení
- z návrhu ZZVZ jsou citelné i snahy o zvýšení elektronizace obchodování a elektronického zadávání, zjednodušení postupu pro zadavatele na nižších úrovních veřejné správy a samozřejmě posílení transparentnosti veřejného zadávání a zabránění diskriminace v přístupu dodavatelů.

Navrhovaných změn, které se dotknou zjednodušeného podlimitního řízení, je nemálo a týkají se celého průběhu tohoto zadávacího řízení. Jednou z navrhovaných změn, která se může projevit zejména na četnosti použití tohoto druhu zadávacího řízení, je navýšení finančního limitu pro použití zjednodušeného podlimitního řízení u veřejných zakázek na stavební práce. Nově by tak bylo možné použít zjednodušené podlimitní řízení v případě, kdy předpokládaná hodnota veřejné zakázky na stavební práce nepřesáhne 50 mil. Kč.¹⁰ Změny by se mohly dotknout i samotného zahájení zjednodušeného podlimitního řízení. ZZVZ ponechává na rozhodnutí zadavatele, zda výzvu, po jejím uveřejnění na profilu zadavatele, zašle i adresně některým dodavatelům. Pokud se rozhodne pro adresné zaslání výzvy k podání nabídky, zákon mu stanovuje povinnost oslovit alespoň pět dodavatelů. V návrhu ZZVZ zcela absentuje zákaz zadavatele opakovaně vyzývat stejný okruh zájemců. Naopak přibyl výslovný zákaz pro zadavatele jednat s účastníky zadávacího řízení o podaných nabídkách. ZZVZ by se však výraznou měrou mohl dotknout i dalších částí zadávacího řízení, např. nastavení kvalifikačních předpokladů, nastavené hodnotících kritérií pro hodnocení nabídek apod.

Návrh ZZVZ dále počítá i se zavedením zcela nového druhu zadávacího řízení, na které může být nahlíženo jako na alternativu zjednodušeného podlimitního řízení. Jedná se o tzv. řízení pro zadání veřejné zakázky ve zjednodušeném režimu umožňující zadání určitého okruhu služeb, který je definován v příloze k ZZVZ. Jedná se především o služby, které jsou nezbytné pro zajištění běžného chodu a potřeb zadavatele. Dle důvodové zprávy k ZZVZ se jedná především o sociální služby, služby v oblasti turismu a cestovního ruchu, vybrané právní služby, hasičské a vězeňské služby, atd.

Jelikož legislativní proces přijetí nového zákona o zadávání veřejných zakázek nebyl do dne uzavření rukopisu této práce ukončen a lze očekávat, z důvodu jeho významného vlivu na veřejné rozpočty, v průběhu jeho projednávání v Parlamentu České republiky širokou diskuzi, domnívám se, že vládní návrh ZZVZ, i s ohledem na množství připomínek vznesených v připomínkovém řízení, dozná před jeho vyhlášením ještě řadu změn.

¹⁰ viz ust. §52 písm. a) vládního návrhu ZZVZ

2. Základní zásady

Za jedno z nejdůležitějších ustanovení Zákona je třeba považovat ust. §6, které stanovuje povinnost veřejného, dotovaného a sektorového zadavatele¹¹ dodržovat při postupu podle tohoto zákona zásady transparentnosti, rovného zacházení a zákazů diskriminace. V textu předmětného ustanovení jsou vypočteny základní zásady, které je zadavatel povinen dodržovat vždy, bez ohledu na druh zadávacího řízení či druh veřejné zakázky. Uvedené zásady lze považovat za normy vyššího stupně obecnosti, které tvoří základ samotného Zákona a mantinely pro výklad všech jeho jednotlivých ustanovení. Lze souhlasit s hodnocením Podešvy, který ust. §6 Zákona přes svoji strohost přiznává klíčovou roli mezi ostatními ustanoveními Zákona. Zahrnuje totiž elementární zásady, kterými je zadavatel povinen se řídit během celého zadávacího řízení a při všech činnostech souvisejících se zadáváním veřejných zakázek. Výčet zásad v ust. §6 Zákona však není konečný, když teleologickým výkladem Zákona lze dovodit i další zásady.¹² Je třeba vzít na vědomí, že základní zásady vycházejí ze zásad plynoucích z komunitárního práva, a proto musejí být vykládány ve smyslu příslušných rozhodnutí a SDEU a za použití eurokonformního výkladu. Je tedy nezbytně nutné při výkladu ustanovení zákona respektovat výkladovou praxi SDEU v oblasti veřejných zakázek.

Zásada transparentnosti

Prostřednictvím zásady transparentnosti má být zaručena co nejširší a co nejotevřenější informovanost o probíhajícími zadávacími řízení, jelikož pouze transparentní zadávání může být podrobena kontrole. Zásada transparentnosti se projevuje v celém zadávacím řízení, zejména v řádném oznamování o zahájení zadávacího řízení, nutnosti sepsat protokoly o jednání, v řádném a včasném zveřejňování všech relevantních dokumentů ve Věstníku veřejných zakázek, resp. v Úředním věstníku Evropské unie v případě nadlimitních veřejných zakázek.

¹¹ viz. MAREK, Karel, KRČ, Robert, Petr, Michal, Zákon o veřejných zakázkách a koncesní zákon s komentářem, Praha: LINDE, 2008, str. 82.: „*Veřejný a dotovaný zadavatel je povinen dodržovat zásady v plném rozsahu bez ohledu na to, zda zadává veřejnou zakázku nadlimitní, podlimitní, či veřejnou zakázku malého rozsahu. Sektorový zadavatel je oproti tomu povinen řídit se těmito zásadami pouze tehdy, zadává-li veřejnou zakázku nadlimitní.*“

¹² PODEŠVA, Vilém. Zákon o veřejných zakázkách: komentář 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2011. ISBN 9788073576363. str. 29.

K porušení zásady transparentnosti zadávacího řízení může dojít tehdy, pokud by v zadatelově postupu byly shledány takové prvky, jež by zadávací řízení činily nekontrolovatelným, hůře kontrolovatelným, nečitelným nebo nepřehledným, případně by vzbuzovaly pochybnosti o pravých důvodech jednotlivých kroků zadavatele.¹³ Transparentnost je podporována taktéž povinností uchovávat dokumentaci o veřejné zakázce dle ust. §155 Zákona, srov. rozhodnutí předsedy ÚOHS č.j. ÚOHS-R398/2014/VZ-4945/2015/321/KKř ze dne 20.2.2015, které uvádí: „*Porušení zákona spočívající v neuchování dokumentace o veřejné zakázce je hrubým porušením zákona, poněvadž pouze na základě uchované kompletní dokumentace lze ověřit, zda postup zadavatele v zadávacím řízení proběhl v souladu se zákonem či zda zadávací řízení vůbec proběhlo. Z uvedeného důvodu je uchování dokumentace o veřejné zakázce jednou z povinností stanovenou zákonem, jejímž důsledným dodržováním zadavatel přispívá k uplatnění zásady transparentnosti.*“

Zásada rovného zacházení

Dle zásady rovného zacházení je povinností zadavatele postupovat vůči všem dodavatelům stejně, a to nejen ve smyslu přístupu k veřejné zakázce, ale v jakékoliv fázi zadávacího řízení, tj. v případě poskytování zadávací dokumentace, dodatečných informací, hodnocení nabídek, ve fázi prokazování kvalifikace, apod. Modelovým příkladem je právě institut vyzvání k dodatečnému předložení informací prokazující splnění kvalifikace. V případě, kdy se zadavatel rozhodne využít svého oprávnění požádat o objasnění jednoho z uchazečů, je porušením zásady rovného zacházení, pokud ostatním uchazečům bez dalšího tuto možnost neposkytne. K tomu rozhodnutí ÚOHS č.j. ÚOHS-S535/2011/VZ-4234/2012/540/IMa ze dne 16. března 2012, které uvádí: „*...zadavatel nedodržel zásadu rovného zacházení tím, že nevyzval navrhovatele, aby písemně objasnil předložené informace či doklady nebo předložil další dodatečné informace prokazující splnění kvalifikace, zatímco ostatní uchazeče ve stejné věci vyzval, přičemž tento postup mohl podstatně ovlivnit výběr nejvhodnější nabídky, ...*“

¹³ viz rozsudek NSS č.j. 5 Afs 131/2007-131 ze dne 12. května 2008.

Zásada zákazu diskriminace

Dle Jurčíka se projevuje zásada zákazu diskriminace v tom, že žádný z dodavatelů nesmí být zvýhodněn oproti jiným dodavatelům. Jako diskriminační podmínky se objevují např. nesprávné vyloučení dodavatele, apod.¹⁴ V této souvislosti je třeba upozornit i na ustanovení §6 odst. 2 Zákona, dle kterého zadavatel nesmí omezovat účast v zadávacím řízení těm dodavatelům, kteří mají sídlo nebo místo podnikání v členském státě Evropské unie a ostatních státech, které mají s Českou republikou či Evropskou unií uzavřenu mezinárodní smlouvu zaručující přístup dodavatelů z těchto států k zadávané veřejné zakázce. Projevem případného porušení této zásady je zejména ztížení či úplné vyloučení možné účasti v zadávacím řízení, a to v důsledku rozdílného přístupu zadavatele k některým uchazečům o veřejnou zakázku.

Výčet zásad uvedený v ust. §6 Zákona není taxativní, když z textu Zákona i z jeho smyslu lze nalézt a dovodit též zásady výslovně nepopsané, jako např. velice důležitá zásada proporcionality, podpora konkurenčního prostředí, zásada formálnosti, přijetí nejvhodnější nabídky, důvěrnosti nabídek apod.

3. Vymezení základních pojmů

3.1. Veřejná zakázka

Pro účely této práce je nezbytné vymezit, co se skrývá pod pojmem veřejná zakázka. Legální definici veřejné zakázky podává ust. §7 odst. 1 Zákona, které říká, že veřejnou zakázkou je zakázka realizována na základě písemné smlouvy uzavřené mezi zadavatelem a jedním či více dodavatelů, jejímž předmětem je úplatné poskytnutí dodávek, služeb nebo úplatné provedení stavebních prací. Pojem veřejné zakázky byl mimo jiné vyložen rozsudkem Krajského soudu v Brně č.j. 62 Ca 33/2008-57 ze dne 18.6.2009, ve kterém soud uzavřel: „základním znakem veřejné zakázky je úplatný smluvní vztah, jehož smluvními stranami jsou na jedné straně zadavatel a na druhé straně dodavatel vybraný způsobem stanoveným v §25 odst. 2 téhož zákona, který také upravuje postup zadavatelů směřující ke vzniku úplatného smluvního vztahu.“

¹⁴ JURČÍK. Radek. Zákon o veřejných zakázkách. Komentář. 4. vydání. Praha:C.H.Beck. 2015. str. 93.

Již i samotná zákonná definice uvedená v ust. §7 Zákona odkrývá dělení veřejných zakázek na druhy (dodávky, služby a stavební práce) a definuje základní znaky veřejné zakázky, mezi které patří.

- *osoba zadavatele¹⁵ a dodavatele¹⁶*. Jestliže má mít zakázka charakter veřejné zakázky, musí ji zadávat zadavatel dle Zákonné definice,
- *písemná forma*. Písemnou formu smlouvy, kterou uzavírá zadavatel s jedním či více dodavateli, je možné z hlediska jazykového výkladu věty druhé ust. §7 odst. 1 Zákona dovést pouze u těch zakázek, které je povinen zadavatel zadat podle tohoto zákona.¹⁷
- *úplatnost*. Je neopomenutelným znakem veřejné zakázky, když zadavatel přijímá plnění od dodavatele za úplatu. Nemusí se však vždy jednat o plnění poskytnuté přímo dodavateli ani o plnění peněžité.¹⁸

3.1.1. Druhy veřejných zakázek dle předmětu

Veřejné zakázky lze podle Zákona dělit podle jejich předmětu a podle předpokládané hodnoty. Při dělení dle předmětu Zákon uvádí jako druhy veřejné zakázky na dodávky, veřejné zakázky na služby a veřejné zakázky na stavební práce, přičemž správné určení předmětu veřejné zakázky ze strany zadavatele je velice důležité a nezbytné nejen pro korektní zařazení veřejné zakázky do finančních limitů, a v té souvislosti i pro správné zvolení druhu zadávacího řízení, ale například i pro další postup zadavatele v rámci zadávacího řízení, např. při nastavení požadavků na technickou kvalifikaci, jejíž rozsah je pro jednotlivé druhy veřejné zakázky stanoven odlišně.¹⁹

¹⁵ viz ust. §2 zákona č. 137/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů

¹⁶ viz ust. §17 písm. a) zákona č. 137/2006 sb., ve znění pozdějších předpisů

¹⁷ srov. ust. §18 odst. 5 zákona č. 137/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů, dle kterého není zadavatel povinen zadávat podle Zákona veřejné zakázky malého rozsahu.

¹⁸ srov. Rozsudek Nejvyššího správního soudu č. 8 Afs 60/2009-78 ze dne 31.5.2010, který uvádí: „Úplatný charakter smluvního vztahu byl dán tím, jak správně uzavřeli žalovaný i krajský soud, že stěžovatel namísto úhrady ceny stavebních prací v penězích převedl na společnost BAU-INVEST nemovitosti za cenu odpovídající hodnotě realizovaných stavebních prací. Jakkoliv budou nepochybně četnější situace, kdy je úplata poskytována v penězích, nelze úplatnost v souladu s obecným významem tohoto pojmu omezovat striktně na tyto případy. Takový postup by byl ve zřejmém rozporu s výše vyloženým smyslem předmětné právní úpravy.“

¹⁹ srov. ust. §56 zákona č. 137/2006 sb., ve znění pozdějších předpisů.

Problémy při subsumpci předmětu veřejné zakázky pod některou z definic druhů veřejných zakázek v ust. §8, §9 a §10 Zákona, mohou zadavatelům vznikat v případech, kdy veřejnou zakázkou bude poptáváno plnění smíšené, tedy vykazují současně znaky více druhů veřejných zakázek. Správné posouzení a vymezení předmětu veřejné zakázky je povinností zadavatele, který by měl mít již před zahájením zadávacího řízení postaveno najisto jaké dodávky, služby či stavební práce budou předmětem daného zadávacího řízení. V případě, kdy bude předmětem veřejné zakázky vícero druhů, má povinnost vymežit co je základním záměrem veřejné zakázky a stanovit předpokládanou hodnotu veřejné zakázky pro její celý předmět i pro každou její část zvlášť. Stanovení předpokládané hodnoty pro jednotlivé části veřejné zakázky je nezbytné i pro správné použití tzv. principu „těžiště“²⁰, dle kterého zadavatel určí druh veřejné zakázky podle té části veřejné zakázky, která je nevýznamnější. Za nejvýznamnější část je považována ta s nejvyšší předpokládanou hodnotou.

Zadavatelé často nadefinují předmět plnění veřejné zakázky tak široce, že obsáhnou všechny tři druhy veřejné zakázky specifikované Zákonem. Nebo například požadují v jedné veřejné zakázce plnění, které spolu vzájemně nesouvisí. Přestože slučování veřejných zakázek není výslovně Zákonem zakázáno, je příliš široce specifikovaný předmět veřejné zakázky způsobilý omezit hospodářskou soutěž a může být tedy hodnocen jako porušení povinnosti zadavatele. K problematice široce vymezeného předmětu veřejné zakázky se vyjádřil i Krajský soud v Brně v rozsudku č.j. 62 Af 7/2010-135 ze dne 2. března 2010, ve kterém uvedl: „...v případě, kdy zadavatel vymezí předmět veřejné zakázky příliš široce (tzn. v rámci jedné veřejné zakázky požaduje plnění, která spolu vzájemně nesouvisí) a v důsledku toho podalo nabídku méně dodavatelů než v situaci, kdy by byla tato jednotlivá plnění poptávána samostatně, může se zadavatel dopouštět skryté diskriminace. Diskriminováni jsou zde ti dodavatelé, kteří by mohli podat nabídku na jednotlivá plnění, nicméně nejsou schopni nabídnout plnění všechna.“ Správné vymezení předmětu veřejné zakázky je povinností zadavatele, který za něj nese odpovědnost. Lze tedy zadavateli doporučit, aby v případech, kdy veřejná zakázka obsahuje prvky více druhů veřejných zakázek, přistupoval k jejímu

²⁰ viz rozsudek ESD C-3/88 ze dne 5.12.1989.

vymezení o to důkladněji a správnost svého postupu podložil dokumenty, které založí do dokumentace o veřejné zakázce.²¹

3.1.2. Druhy veřejných zakázek dle předpokládané hodnoty

Vedle rozdělení veřejných zakázek podle předmětu Zákon pracuje s tříděním veřejných zakázek dle jejich předpokládané hodnoty. Zadavatel musí stanovit výši předpokládané hodnoty před zahájením zadávacího řízení, a to na základě pravidel obsažených v ust. §13 až 16 Zákona. Ust. §13 Zákona obsahuje generální klauzuli, která je následně doplněna speciálními pravidly pro určení předpokládané hodnoty u jednotlivých druhů veřejných zakázek dle jejich předmětu. Obecně lze říci, že výše předpokládané hodnoty veřejné zakázky ovlivňuje následný postup, který bude zadavatel povinen při zadávání veřejné zakázky dodržet. Správné určení předpokládané hodnoty dá zadavateli odpověď na otázku, zda zadává veřejnou zakázku nadlimitní, podlimitní nebo zakázku malého rozsahu²².

Předpokládanou hodnotou veřejné zakázky se pro účely zákona rozumí výše peněžitého závazku zadavatele vyplývajícího z plnění veřejné zakázky, přičemž Zákon stanovuje, že rozhodnou je vždy cena uvedená bez daně z přidané hodnoty. Stanovení výše předpokládané hodnoty veřejné zakázky není libovolným odhadem zadavatele, ale kvalifikovaným zjištěním hodnoty požadovaného plnění, a to podle pravidel výslovně stanovených Zákonem. Zadavatel je povinen zjistit předpokládanou hodnotu na základě údajů a informací o zakázkách stejného či podobného předmětu plnění, které sám realizoval, nebo o kterých se dozvěděl z jiných zdrojů. Nemá-li zadavatel takové informace k dispozici, stanoví předpokládanou hodnotu veřejné zakázky za pomoci průzkumu trhu s požadovaným plněním nebo jiným vhodným způsobem. Zejména se může jednat o možnost zpracování znaleckého posudku, je-li to s ohledem na předmět plnění možné a účelné.

²¹ dle ust. §17 písm. v) Zákona dokumentací o veřejné zakázce je souhrn všech dokumentů v listinné či elektronické podobě, jejichž pořízení v průběhu zadávacího řízení, popřípadě po jeho ukončení, vyžaduje tento zákon, včetně úplného znění originálů nabídek všech dodavatelů a uzavřených smluv.

²² Výše předpokládané hodnoty ovlivňuje například i výši jistoty, kterou je zadavatel oprávněn požadovat v případě splnění podmínek dle ust. §67 Zákona.

Zákon neukládá zadavateli povinnost zjistit cenu požadovaného plnění s absolutní přesností, ale určit reálný a kvalifikovaný předpoklad, do něhož promítné údaje a informace, které zjistil při respektování pravidel stanovených v ust. §13 a násl. Zákona. Zvláště v případech, kdy se zadavatelem zjištěná výše předpokládané hodnoty veřejné zakázky pohybuje blízko rozhraní finančních limitů stanovených Zákonem, je třeba ke zjištění výše předpokládané hodnoty veřejné zakázky přistupovat o to důsledněji. Nesprávným použitím zadávacího řízení se totiž může zadavatel dopustit správního deliktu.²³ Samotná situace, kdy uchazeč o veřejnou zakázku nabídne cenu vyšší, než je předpokládaná hodnota veřejné zakázky zjištěná zadavatelem, neznamená bez dalšího porušení povinnosti zadavatele. Taková situace totiž může nastat i z jiných důvodů než v důsledku špatně zjištěné výše předpokládané hodnoty veřejné zakázky. K porušení povinnosti zadavatele dojde pouze tehdy, bude-li následně způsob zadavatele při zjištění výše předpokládané hodnoty posouzen v rozporu s ust. §13 a násl. Zákona. Daná situace byla již před ÚOHS řešena viz., a to v rozhodnutí předsedy ÚOHS č.j. R129/2008/02-22930/2008/310-AS/Hr ze dne 19.11.2008, ve kterém uvádí: *„Protože zadavatel postupoval v souladu se zákonem, především v souladu s ust. §13 odst. 2 Zákona a předpokládaná hodnota veřejné zakázky byla stanovena řádně a v souladu se zákonem, konstatuji, že se jedná o veřejnou zakázku malého rozsahu. K námitce stěžovatele, že některé nabídky překročily limit pro zakázku malého rozsahu, uvádím, že není rozhodující skutečnost, že výsledná nabídková cena překročí příslušný limit.“* Přesto je vhodné zadavateli doporučit, aby v případě, kdy většina uchazečů o veřejnou zakázku nabídne cenu, dle které by měla být veřejná zakázka zadávána v přísnějším režimu, opětovně prověřil, zda předpokládaná hodnota veřejné zakázky byla stanovena v souladu s pravidly stanovenými Zákonem. S ohledem na téma této práce je třeba zmínit ust. §26 odst. 5 Zákona, který obecně umožňuje zadavateli zadat veřejnou zakázku v přísnějším režimu Zákona. Tento postup je vhodné doporučit právě v situaci nastíněné výše, tedy v případě, kdy se výše předpokládané hodnoty veřejné zakázky nachází na rozhraní finančních limitů. Pokud se zadavatel rozhodne této možnosti využít a zahájí zadávací řízení podle tohoto striktnějšího režimu, je povinen

²³ viz rozsudek Krajského soudu v Brně č.j. 62 af 54/2010-106 ze dne 6.12.2011, který uvádí: *„prostřednictvím veřejných zakázek jsou vynakládány značné finanční objemy z veřejných prostředků, a proto je třeba k zajištění smysluplného výkladu §13 odst. 1 ZVZ přistupovat s veškerou odpovědností, která s sebou nese nakládání s veřejnými prostředky.“*

dle něj postupovat, a to až do samotného ukončení zadávacího řízení a nemá již Zákonem danou možnost se z povinnosti postupovat, jím zvoleným režimem, vymanit.

Pro stanovení předpokládané hodnoty je vždy rozhodný den zahájení zadávacího řízení. V případě zjednodušeného podlimitního řízení se tak bude jednat o den odeslání písemné výzvy k podání nabídek a k prokázání kvalifikace nejméně pěti zájemcům. To je třeba mít na paměti v případech, kdy si příprava zadávacího řízení vyžádá delší časové období, které může zapříčinit změnu podmínek na trhu s daným předmětem plnění. Zadavatel je tak povinen dbát zvýšené pozornosti při zadávání veřejné zakázky na plnění, jehož vlastností je zvýšená náchylnost k výkyvům v ceně. V případě delší prodlevy mezi přípravou veřejné zakázky a samotným zahájením zadávacího řízení lze zadavateli doporučit, aby vzal v úvahu další faktory způsobilé ovlivnit vývoj cen na trhu jako je míra inflace, aktuální ekonomická situace, nové technologie apod.

Při stanovení předpokládané hodnoty je zadavateli zakázáno rozdělit veřejnou zakázku tak, aby tím došlo ke snížení předpokládané hodnoty veřejné zakázky pod finanční limity stanovené Zákonem. V případě, kdy zadavatel veřejnou zakázku rozdělí, což je ostatně Zákonem za splnění daných podmínek výslovně připuštěno²⁴, je povinen při stanovení předpokládané hodnoty sečíst předpokládané hodnoty všech jednotlivých částí veřejné zakázky a postupovat podle ustanovení zákona, které odpovídají součtu vyšší předpokládaných hodnot všech zadávaných částí. Postup zadavatele, který veřejnou zakázku rozdělí tak, aby se vyhnul zadávání podle přísnějších zákonných ustanovení, je považováno za jedno z nejzávažnějších porušení Zákona. Posouzení, zda se jedná o jednu či více veřejných zakázek, je třeba vždy hodnotit s ohledem na věcnou, místní a časovou souvislost a zvážit i funkční hledisko jednotlivých částí. K problematice dělení veřejných zakázek se vyjádřil mimo jiné Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 15.12.2010 , č.j. 2 Afs 55/2010, kde uvedl: *“Pro určení, zda konkrétní plnění ve prospěch zadavatele je jedinou veřejnou zakázkou nebo několika jednotlivými veřejnými zakázkami, je rozhodující věcný charakter takového plnění; poptává-li zadavatel plnění svým charakterem totožné či obdobné (např. plnění stejného nebo srovnatelného druhu*

²⁴ viz. ust. §98 Zákona

uskutečňované pro téhož zadavatele v témže časovém období a za týchž podmínek co do charakteru plnění), pak takové plnění musí zadávat jako jedinou veřejnou zakázku podle zákona o veřejných zakázkách. Není však v případě zadávání takové jediné veřejné zakázky vyloučeno připustit podávání nabídek jen na její jednotlivé části”.

V předpokládané hodnotě veřejné zakázky je pak nutné podle zákonných ustanovení zohlednit i hodnotu případného opčního práva, vyhradil-li si jej zadavatel v zadávacích podmínkách.²⁵ Opční právo je institut, jehož smyslem je ulehčení postupu zadavatele, když zadavatel si sjednáním opčního práva vyhrazuje právo, nikoliv povinnost, na poskytnutí dalších dodávek, služeb či stavebních prací. Při stanovení předpokládané hodnoty veřejné zakázky je zadavatel povinen zvlášť stanovit předpokládanou hodnotu veřejné zakázky a předpokládanou hodnotu na dodávky, služby či stavební práce při využití opčního práva. Pregnantní vymezení opčního práva je důležité pro podání a sestavení nabídek dodavatelů, když sjednání opčního práva může nepochybně ovlivnit účast jednotlivých dodavatelů v zadávacím řízení i ovlivnit jejich nabídku. Sjednáním opčního práva se totiž dodavatel dostává do nejistoty, když rozhodnutí, zda bude v budoucnu nucen plnit či nikoliv, je ponecháno pouze na vůli zadavatele, a tuto nejistotu může do nabídky promítnout.

Současně je k problematice určení předpokládané hodnoty veřejné zakázky nutné uvést povinnost zadavatele sečíst předpokládané hodnoty obdobných nebo spolu souvisejících dodávek nebo služeb, které hodlá pořídit v průběhu účetního roku. Zadavatel je na základě ust. §13 odst. 8 Zákona povinen v rámci rozpočtového období předvídat svoji budoucí poptávku po zboží a dodávkách. Ustanovení však neplatí pro komodity, jejichž jednotková cena je v průběhu účetního období proměnlivá a zadavatel tyto dodávky nebo služby pořizuje opakovaně podle svých potřeb.

V souladu s ust. §12 Zákona je možné rozdělit veřejné zakázky podle výše předpokládané hodnoty na zakázky malého rozsahu, zakázky podlimitní a zakázky nadlimitní. Při stanovení finančního limitu rozdělující veřejné zakázky malého rozsahu a zakázky podlimitní se zákonodárce vydal cestou uvedení výše finančního limitu přímo

²⁵ viz ust. §99 Zákona

ve znění Zákona. Zákon tedy za veřejnou zakázku malého rozsahu považuje takovou zakázku, jejíž výše předpokládané hodnoty je nižší než 2 mil. Kč bez daně z přidané hodnoty v případě veřejné zakázky na dodávky a veřejné zakázky na služby nebo jejíž výše předpokládané hodnoty je nižší než 6 mil. Kč bez daně z přidané hodnoty v případě veřejné zakázky na stavební práce.²⁶ Zákon neukládá zadavateli povinnost postupovat podle Zákona v případě zadávání veřejné zakázky malého rozsahu, veřejný a dotovaný zadavatel²⁷ je však povinen dodržet základní zásady specifikované v ust. §6 Zákona.²⁸

Podlimitní veřejnou zakázkou Zákon rozumí takovou veřejnou zakázku, jejíž výše předpokládané hodnoty činí nejméně částku 2 mil Kč bez daně z přidané hodnoty v případě veřejných zakázek na služby a dodávky, nebo jejíž výše předpokládané hodnoty činí nejméně 6 mil. Kč bez daně z přidané hodnoty v případě veřejné zakázky na stavební práce, a zároveň nedosáhne finančních limitů stanovených v nařízení vlády č. 77/2008 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Nadlimitní veřejnou zakázkou je třeba v souladu s ust. 12 odst. 1 Zákona považovat takovou veřejnou zakázku, jejíž výše předpokládané hodnoty dosáhne nejméně finančního limitu stanoveného nařízením vlády č. 77/2008 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Stanovení finančního limitu oddělující veřejné zakázky podlimitní a nadlimitní je prováděno nikoliv pomocí zákonného předpisu, ale z důvodu menší náročnosti na změnu toliko nařízením vlády.

Je třeba uvést, že při určení zda se jedná o zakázku nadlimitní nebo podlimitní je důležité nejen správně stanovit výši předpokládané hodnoty, ale i správně zařadit osobu zadavatele pod jeden ze tří druhů specifikovaných Zákonem a dále správně určit druh veřejné zakázky podle předmětu plnění. Shora uvedené vládní nařízení totiž stanovuje prahové hodnoty rozdílně podle druhu zadavatele a podle druhu veřejné zakázky.

²⁶ do 31. prosince 2013 se za veřejné zakázky malého rozsahu považovaly ty veřejné zakázky na služby a dodávky, jejichž výše předpokládané hodnoty nedosáhla částky 1 mil. Kč bez daně z přidané hodnoty a částky 3 mil. Kč v případě veřejné zakázky na stavební práce. viz novela č. 55/2012 Sb.

²⁷ JURČÍK. Radek. *Zákon o veřejných zakázkách. Komentář. 4. vydání.* Praha:C.H.Beck. 2015. str. 45: „Dotovaný zadavatel pak bude v postavení veřejného zadavatele rovněž u zakázek malého rozsahu, ...“

²⁸ ust. §18 odst. 5 Zákona.

3.2. Zadavatel

Osoba zadavatele je dalším z rozhodujících faktorů pro posouzení, zda se v daném případě bude jednat o veřejnou zakázku dle Zákona (srov. výklad k 3.1. Veřejná zakázka) či nikoli. Zákon rozlišuje v ust. §2 Zákona tyto tři druhy zadavatelů.

Veřejný zadavatel – Jedná se o subjekty či vykonavatele veřejné správy ve formálním či materiálním pojetí, příp., subjekty poskytující veřejné služby v případech předvídaných zákonem.²⁹ Veřejný zadavatel je vymezen v ust. §2 odst. 2 Zákona, které obsahuje tři podkategorie, mezi které řadíme:

- Českou republiku, která je reprezentována soustavou organizačních složek jednajícími za stát, např. ministerstva a jiné správní úřady, Úřad vlády, Akademie věd ČR.
- obce, městské části, kraje a jejich příspěvkové organizace;
- jinou právnickou osobu za kumulativního splnění dvou podmínek, a to v případě, kdy tato právnická osoba byla zřízena či založena za účelem uspokojování potřeb veřejného zájmu, které nemají průmyslovou nebo obchodní povahu a zároveň je financována převážně státem či jiným veřejným zadavatelem či je veřejným zadavatelem ovládána nebo stát či jiný veřejný zadavatel jmenuje či volí více než polovinu v jejím statutárním, správním, dozorčím či kontrolním orgánu.

Dotovaný zadavatel – definice dotovaného zadavatele byla zásadně změněna v souvislosti s novelou Zákona provedenou zákonem č. 55/2012 Sb., která vymezení dotovaného zadavatele v Zákoně podstatně rozšířila. Za dotovaného zadavatele se podle Zákona považuje právnická či fyzická osoba, která zadává veřejnou zakázku hrazenou z více než 50% z peněžních prostředků z veřejných zdrojů, nebo pokud peněžní prostředky poskytnuté na veřejnou zakázku z těchto zdrojů přesahují částku 200 mil. Kč.

²⁹ JURČÍK. Radek. Zákon o veřejných zakázkách. Komentář. 4. vydání. Praha:C.H.Beck. 2015. str. 93.

Sektorový zadavatel – definice sektorového zadavatele je obsažena v ust. §2 odst. 4 Zákona. Do systematiky Zákona je sektorový zadavatel zařazen z důvodu jeho zvláštní činnosti,³⁰ jejímž znakem je zejména poskytování služeb či určitého plnění široké veřejnosti, při kterém nejsou vystaveni přímé hospodářské soutěži.

3.3. Zadávací řízení

Zákon rozlišuje celkem šest druhů zadávacích řízení, jejichž výčet můžeme nalézt v ust. §21 Zákona (otevřené řízení, užší řízení, jednací řízení s uveřejněním, jednací řízení bez uveřejnění, soutěžní blog a zjednodušené podlimitní řízení). Volba mezi jednotlivými druhy zadávacích řízení je do jisté míry závislá na osobě zadavatele (zda se jedná o zadavatele veřejného, sektorového nebo dotovaného) a u některých druhů zadávacího řízení na splnění dalších podmínek stanovených Zákonem. Mimo shora uvedených zadávacích řízení Zákon upravuje rovněž dva zvláštní druhy řízení, a to rámcovou smlouvu a dynamický nákupní systém, které představují řízení sui generis, mající za cíl vytvořit jistý právní rámec pro hospodárnější a pružnější zadávání konkrétních veřejných zakázek.³¹ Definici pojmu zadávacího řízení podává ust. §17 písm. m) Zákona, jenž vymezuje zadávání veřejné zakázky jako: *závazný postup zadavatele podle tohoto zákona v zadávacím řízení, jehož účelem je zadání veřejné zakázky, a to až do uzavření smlouvy nebo do zrušení zadávacího řízení ...*“

V rámci výčtu zadávacích řízení uvedených v ust. §21 Zákona je možné rozlišovat ty druhy, které je možné využít vždy, a ty, jejichž využití je vázáno na splnění zákonem stanovených podmínek. Zadavateli volně použitelná jsou otevřené řízení a užší řízení, mezi kterými si může zadavatel vybrat bez dalšího. Právní úprava procesního postupu při zadávání veřejné zakázky obsažená v Zákoně vychází ze zadávacích směrnic, které Česká republika transponovala do svého právního řádu. Výjimkou z výše uvedeného je zjednodušené podlimitní řízení, které představuje ryze českou národní formu zadávacího řízení, které bylo značně ovlivněno úpravou zadávacího řízení upraveného v ust. §49 zákona č. 199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů.

³⁰ viz vymezení relevantní činnosti v ust. §4 Zákona.

³¹ JURČÍK. Radek. Zákon o veřejných zakázkách. Komentář. 4. vydání. Praha:C.H.Beck. 2015. str. 290

4. Zjednodušené podlimitní řízení

4.1. Podmínky pro užití zjednodušeného podlimitního řízení

Zákon upravuje zahájení zjednodušeného podlimitního řízení v ust. § 26 zákona tak, že zjednodušené podlimitní řízení je zahájeno odesláním výzvy o zahájení zadávacího řízení. Je třeba zmínit, že kroku zahájení zadávacího řízení předchází značná aktiva a snaha zadavatele, kterou je nucen vynaložit již ve fázi přípravy vlastního zadávání. Zadavatel by měl v rámci této přípravy zadávání veřejné zakázky zvážit, zda vůbec nějaké plnění potřebuje, a pokud ano, specifikovat jaké. Podle základních principů Zákona mají být totiž veřejné prostředky vynakládány efektivně a hospodárně,³² a to přestože současná dikce Zákona v žádném svém ustanovení nijak neomezuje realizování projektu, který by mohl být posouzen ze své podstaty jako neúčelný, neefektivní a neekonomický. Jak uvádí Šámal „*Akcent je kladen na formální stránku zadávání veřejných zakázek, nikoli na stránku obsahovou.*“³³ Zadavatel tedy by měl mít již před zahájením zadávacího řízení zcela jednoznačně rozhodnuto, jaké plnění požaduje, podle plnění určit druh veřejné zakázky, stanovit výši předpokládané hodnoty veřejné zakázky, připravit zadávací dokumentaci, popř. technickou dokumentaci, stanovit požadavky na kvalifikaci dodavatele, stanovit hodnotící kritéria a zejména i provést pečlivý průzkum trhu za účelem ověření počtu subjektů způsobilých veřejnou zakázku splnit. Právě selekce adresátů výzvy o zahájení zadávacího řízení, kterou zadavatel vyzývá zájemce k podání nabídky a k prokázání kvalifikace, může být pro zadavatele komplikovaná. Přestože z jazykového výkladu ust. §38 odst. 1 Zákona vyplývá, že adresátem výzvy má být nejméně pět zájemců,³⁴ z teleologického výkladu daného ustanovení i z rozhodovací praxe dohledového orgánu je třeba vyvodit, že adresáty výzvy musí být pouze ti zájemci, kteří jsou potencionálně způsobilí veřejnou zakázku splnit. V případě, kdy zadavatel po odeslání výzvy o zahájení zadávacího řízení zjistí, že byť jeden oslovený zájemce je objektivně nezpůsobilý veřejnou zakázku splnit (např. na zasloupanou výzvu k podání nabídky a k prokázání kvalifikace zájemce zadavateli

³² srov. ust. §2 a §4 zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole.

³³ ŠÁMAL, Pavel, Trestné činy související se zadáváním a realizací veřejných zakázek, Bulletin advokacie, 2015, č. 10, s. 34.

³⁴ dle ust. §17 odst. 1 písm. n) Zákona je zájemcem dodavatel, který byl zadavatelem vyzván k podání nabídky ve zjednodušeném podlimitním řízení.

odpoví, že není schopen kvalifikaci prokázat, není výrobcem předmětu plnění, daný předmět plnění schopen dodat apod.), měl by zadávací řízení podle ust. §84 odst. 2 písm. e) Zákona zrušit. V této souvislosti je třeba zadavateli doporučit, aby v případě nejistoty učinil předběžný dotaz na konkrétní sortiment požadovaného plnění u potencionálních dodavatelů.³⁵ Je však třeba upozornit, že znění dotazu nesmí obsahovat informace způsobilé porušit základní zásady Zákona, zejména zásadu rovnosti stran. Zadavatel by měl na základě dotazu pouze zjistit, zda je oslovený dodavatel dané plnění schopen splnit. Obsahem dotazu však nesmí být oslovenému dodavateli poskytnuta výhoda před ostatními dodavateli v tom, že se dozví o veřejné zakázce konkrétní informace s časovým předstihem.

Zákon pro využití zjednodušeného podlimitního řízení klade, mimo shora uvedené povinnosti vyzvat nejméně pět zájemců o veřejnou zakázku, další přísné podmínky. Ust. §25 Zákona výslovně umožňuje jeho aplikaci pouze v případě veřejných zakázek podlimitních. V kontextu s ust. § 19 odst. 1 Zákona je tak třeba vyloučit, aby zjednodušeným podlimitním řízením zadával veřejnou zakázku zadavatel sektorový. Navíc u veřejných zakázek na stavební práce je využití zjednodušeného podlimitního řízení dále omezeno, a to speciálním finančním limitem, dle kterého nesmí výše předpokládané hodnoty veřejné zakázky přesáhnout částku 10 mil. Kč bez daně z přidané hodnoty.³⁶

Poslední z podmínek, která musí být splněna pro zahájení zadávacího řízení, je uvedena v ust. §84 odst. 6 Zákona, dle kterého zadavatel není oprávněn zahájit zadávací řízení, kterému předcházelo zadávací řízení s obdobným předmětem plnění, před zrušením takového předchozího zadávacího řízení. Nové řízení je tak možné zahájit až v okamžiku, kdy je to předcházející zrušeno.³⁷

Jak vyplývá ze Zákona, volba mezi jednotlivými druhy zadávacích řízení připadá zadavateli. Ten musí v přípravné fázi posoudit, kterými zadávacími druhy může

³⁵ Rozhodnutí předsedy ÚOHS Č. j.: ÚOHS-R209/2012/VZ-7771/2013/310/JRa ze dne 29. dubna 2013.

³⁶ dle ust. §52 písm. a) ZZVZ je uvažováno o navýšení finančního limitu pro použití zjednodušeného podlimitního řízení u veřejných zakázek na stavební práce, jejíž výše předpokládané hodnoty nepřesáhne 50 mil. Kč bez daně z přidané hodnoty.

³⁷ srov. ust. §115 Zákona. Proti rozhodnutí o zrušení zadávacího řízení jsou přípustní námitky.

veřejnou zakázku zadat, a z těchto si vybrat ten, který mu nejvíce vyhovuje. Přestože níže uvedený postup zřejmě nebude zadavateli často aplikován, je třeba upozornit na možnost využití zjednodušeného podlimitního řízení i v případech, kdy podle výše předpokládané hodnoty bude zadavatel zadávat veřejnou zakázku malého rozsahu. Pokud se zadavatel rozhodne zadat veřejnou zakázku malého rozsahu ve zjednodušeném podlimitním řízení, je tento postup zcela v souladu s ust. §26 odst. 5 Zákona. Při využití této možnosti je však třeba počítat s nutností postupovat podle ustanovení Zákona až do ukončení zadávacího řízení a plnit všechny požadavky kladené na tento přísnější režim Zákonem, a to včetně uveřejňování a archivace dokumentace veřejné zakázky.

4.2. Zahájení zjednodušeného podlimitního řízení

Jak již bylo naznačeno v úvodu této kapitoly, zahajuje zadavatel zjednodušené podlimitní řízení odesláním písemné výzvy o zahájení zadávacího řízení, kterou zadavatel vyzve nejméně pět zájemců k podání nabídky a k prokázání kvalifikace. Ve stejný den zadavatel dále uveřejní text výzvy na profilu zadavatele a zajistí, aby výzva byla uveřejněna na profilu zadavatele po celou dobu trvání lhůty pro podání nabídek.³⁸

4.2.1. Výzva k podání nabídek a k prokázání kvalifikace

Dle dikce Zákona zahajuje zadavatel zadávací řízení písemnou výzvou adresovanou nejméně pěti zájemcům.³⁹ Zadavatel tak již s předstihem musí znát díky své činnosti vykonané před zahájením zadávacího řízení nejméně pět zájemců způsobilých splnit předmětnou zakázku. Jak již uvedeno v úvodu této kapitoly zájemci, kteří jsou potencionálně způsobilí dodat sortiment odpovídající předmětu veřejné zakázky. Není tedy pro splnění povinnosti zadavatele nezbytné, aby oslovení zájemci nabídku v zadávacím řízení podali, ale pouze lze-li oslovené zájemce hodnotit jako

³⁸ novela Zákona provedená zákonem č. 55/2012 Sb., upravila povinnost zadavatele uveřejnit výzvu „vhodným způsobem“, což způsobovalo výkladové problémy. S účinností od 1 dubna 2012 je zadavatel povinen výzvu uveřejnit vždy na profilu zadavatele.

³⁹ Písemnosti podle Zákona lze doručit osobně, prostřednictvím osoby, která provádí předpravu zásilek (kurýrní služba), prostřednictvím osoby, která provádí přepravu zásilek (kurýrní služba), prostřednictvím držitele poštovní licence podle zvláštního předpisu, elektronickými prostředky, prostřednictvím datové schránky, nebo jiným vhodným způsobem. viz ust. §148 odst. 2 Zákona.

schopné veřejnou zakázku splnit.⁴⁰ Jak uvádí rozhodnutí ÚOHS č.j. S319/2007/VZ-23776/2007/520-KV ze dne 4.1.2008: „Zákon nezná žádnou výjimku, která by veřejnému zadavateli umožňovala vyzývat nižší počet zájemců, než je zákonný limit stančený na pět. V případě, kdy veřejný zadavatel není schopen vyzvat k podání nabídky a k prokázání kvalifikace pět zájemců schopných použít pro zadání veřejné zakázky jiný druh zadávacího řízení.“

S ohledem na shora uvedené je třeba učinit závěr, že povinností zadavatele je věnovat výběru zájemců zvýšenou pozornost. Zadavatel by měl především zjistit, zda zájemce, kterému hodlá zaslat výzvu dle ust. §38 odst. 1 Zákona, je držitelem např. živnostenského oprávnění, dle kterého je možné veřejnou zakázku splnit, provést kontrolu internetových stránek zájemce se zaměřením na sortiment, se kterým zájemce obchoduje, popř. využít možnosti zaslat zájemci předběžný dotaz.

Při výběru adresátů výzvy o zahájení zadávacího řízení je zadavatel vedle povinnosti adresovat výzvu pouze zájemcům schopným veřejnou zakázku splnit, omezen i zákazem dle ust. §38 odst. 3 Zákona. Zadavateli je zakázáno vyzývat opakovaně stejný okruh zájemců, není-li to odůvodněno předmětem plnění veřejné zakázky či jinými zvláštními okolnostmi. Jak uvádí Jurčík: „Předmětnému pravidlu nutno rozumět tak, že zadavatel musí mít na stejné či obdobné předměty veřejných zakázek širší seznam dodavatelů.“⁴¹ Smyslem daného ustanovení se zabýval ÚOHS mimo jiné např. v rozhodnutí předsedy ÚOHS č.j. ÚOHS-R406/2013/VZ-19255/2014/310/PMo ze dne 12.zář 2014, kde odkázal na dřívější rozhodnutí o sdělil, z jakého důvodu je třeba takové jednání zadavatele hodnotit jako závadné: „Pět zadavatelem vyzvaných dodavatelů bylo zvýhodněno tím, že se o zahájení daného zadávacího řízení dozvěděli a současně jim byla poskytnuta zadávací dokumentace, aniž by museli cokoli vyhledávat. Zadavatelova argumentace, kterou upozorňuje na své elektronicky zveřejněné výzvy k podání nabídek, nemůže obstát za situace, kdy mohou existovat dodavatelé, kteří takto zveřejněné výzvy nemonitorují a jediný způsob, jak se o zadávání veřejné zakázky dozví, je právě prostřednictvím výzvy zaslané zadavatelem.“

⁴⁰ srov. Rozhodnutí předsedy ÚOHS č.j.: ÚOHS-R271/2012/VZ-6505/2013/310/MMI ze dne 12. dubna 2013.

⁴¹ JURČÍK. Radek. Zákon o veřejných zakázkách. Komentář. 4. vydání. Praha:C.H.Beck. 2015. str. 411.

Při respektování zákonných parametrů zjednodušeného podlimitního řízení (tedy vyzývání alespoň pěti zájemců) je nutné v rámci zachování transparentnosti a rovného zacházení zájemce střídat a umožnit přístup co největšímu množství zájemců, jinak by mohlo dojít právě k podstatnému ovlivnění výběru nejvhodnější nabídky“ Je třeba zmínit, že předmětné ustanovení zakazuje zadavatelům takový postup, při kterém budou opakovaně vyzývat stejných pět zájemců, a to aniž by pro to existovaly relevantní důvody. Zadavatel není povinen při zadání následující veřejné zakázce se stejným předmětem vyzvat všech pět nových zájemců, aby se nedopustil porušení ust. §38 odst. 3 Zákona. Postačí, když vybrané zájemce pouze částečně obmění. Přestože dané ustanovení dle mého názoru nemá sílu zásadně zadávacího řízení ovlivnit, lze jej hodnotit zcela jistě pozitivně a v souladu se základními zásadami Zákona.⁴² Lze jistě připustit, že obdržení výzvy k podání nabídky a k prokázání kvalifikace může být pro zájemce impulsem pro účast v soutěži o veřejnou zakázku. Vyzývání zcela nových zájemců tedy může vést k podpoře rozvoje konkurenčního prostředí při zadávání veřejných zakázek.

De lege ferenda je třeba v rámci probírané problematiky zmínit, že připravovaný návrh ZZVZ zaslání adresné výzvy o zahájení zadávacího řízení zájemcům stanovuje jako fakultativní. Bude ponecháno na zadavateli, zda výzvu po jejím uveřejnění na profilu zadavatele bude adresovat zájemcům či nikoliv. Ze strany snížení administrativní náročnosti zadávání lze tuto navrhovanou změnu hodnotit jistě pozitivně. Je však otázkou, jak se tato navrhovaná změna může projevit na počtu uchazečů o veřejnou zakázku.

4.2.2. Uveřejnění výzvy na profilu zadavatele

V případě zjednodušeného podlimitního řízení Zákon neukládá zadavateli povinnost zveřejnit výzvu o zahájení zadávacího řízení způsobem dle ust. §146 a §147 Zákona, tedy prostřednictvím formuláře „Oznámení o zakázce“ ve Věstníku. K zajištění zásady transparentnosti, konkurenčního prostředí a hospodářské soutěže je zadavatel povinen výzvu zveřejnit pouze na profilu zadavatele.

⁴² JURČÍK. Radek. Zákon o veřejných zakázkách. Komentář. 4. vydání. Praha:C.H.Beck. 2015. str. 96. „zásada střídání uchazečů“

Definici „profilu zadavatele“ obsahuje dle ust. §17 písm. w) Zákona, které říká, že profilem zadavatele je myšlen elektronický nástroj, prostřednictvím kterého zadavatel podle tohoto Zákona uveřejňuje informace a dokumenty ke svým zakázkám a který umožňuje neomezený a přímý dálkový přístup, a jehož internetová adresa je uveřejněna ve Věstníku veřejných zakázek; požadavky na náležitosti profilu zadavatele stanoví prováděcí právní předpis.⁴³

Povinnost uveřejnit výzvu o zahájení zadávacího řízení na profilu zadavatele je promítnutím zásady transparentnosti do zjednodušeného podlimitního řízení a také nezbytným předpokladem pro podání nabídek od uchazečů, kteří nebyli vyzváni k podání nabídky a prokázání kvalifikace adresnou písemnou výzvou dle ust. §38 odst. 1 Zákona. Zákon totiž výslovně stanovuje zadavateli povinnost přijmout nabídku i od dodavatele, který nebyl zadavatelem adresně vyzván. Zde je třeba připomenout, že v postupu zadavatele při zahájení zjednodušeného podlimitního řízení může být spatřován jistý prvek diskriminace a porušení zásady rovného zacházení. Zájemci vyzváni dle ust. §38 odst. 1 Zákona se teoreticky mohou o zahájení zadávacího řízení dozvědět dříve a zároveň pro toto zjištění nemuseli vynaložit žádnou aktivitu. V rámci krátkých lhůt, které jsou specifikem zjednodušeného podlimitního řízení, tak mohou získat oproti ostatním dodavatelům značnou výhodu. Právě z těchto důvodů je opakované oslovování stejných dodavatelů považováno za správní delikt.

4.2.3. Obsah výzvy k podání nabídek a k prokázání kvalifikace

Ustanovení §38 odst. 4 Zákona upravující zjednodušené podlimitní řízení stanoví minimální obsah výzvy o zahájení zadávacího řízení, když výzva musí obsahovat alespoň:

- identifikační údaje zadavatele;
- informaci o druhu a předmětu veřejné zakázky;⁴⁴
- zadávací dokumentaci nebo podmínky přístupu k ní;

⁴³ vyhláška č. 133/2012 Sb., o uveřejňování vyhlášení pro účely zákona o veřejných zakázkách a náležitostech profilu zadavatele, ve znění platných předpisů.

⁴⁴ Ve výzvě o zahájení zadávacího řízení je zadavatel povinen specifikovat předmět veřejné zakázky podle klasifikace CPV, která je základním údajem pro vyhledávání relevantních veřejných zakázek.

- lhůtu a místo pro podání nabídek;
- požadavky na prokázání kvalifikace podle §50 odst. 2 Zákona;
- údaje o hodnotících kritériích;

Přestože není výslovně zmíněno v ust. §38 odst. 4 Zákona, je zadavatel povinen ve výzvě o zahájení zadávacího řízení stanovit taktéž délku zadávací lhůty nebo její konec datem.⁴⁵ Zadávací lhůta vymezuje časové rozmezí, po které jsou uchazeči svými nabídkami vázáni, a lze ji stanovit buď určením její délky, nebo stanovením jejího konce přesným datem.⁴⁶ Na stanovení zadávací lhůty by se při zahájení zjednodušeného podlimitního řízení nemělo zapomínat. Případná absence stanovení zadávací lhůty ve výzvě o zahájení zadávacího řízení je považováno za porušení povinnosti zadavatele.

Vzhledem k tomu, že ustanovení §38 odst. 4 Zákona ukládá zadavateli povinnost zajistit současně s výzvou o zahájení zadávacího řízení i odeslání zadávací dokumentace nebo alespoň určení podmínek přístupu k ní, dovoluji si v této souvislosti zmínit pojem „zadávací podmínky“, který je definován v ust. §17 písm. l) Zákona jako: „zadávacími podmínkami se rozumí veškeré požadavky zadavatele uvedené v oznámení či výzvě o zahájení zadávacího řízení, zadávací dokumentaci či jiných dokumentech obsahujících vymezení předmětu veřejné zakázky,“ Právě obsahem zadávacích podmínek může zadavatel v rámci zjednodušeného podlimitního řízení v taxativních případech upravit způsob doručování oznámení či rozhodnutí a tím výrazným způsobem ovlivnit rychlost zadávacího řízení.

Dle ust. §7 vyhlášky č. 133/2012 Sb. o uveřejňování vyhlášení pro účely Zákona a náležitostech profilu zadavatele je možné rozlišit dva druhy dokumentů, které jsou zadavatelem uveřejňovány na jeho profilu. V první skupině uvádím ty dokumenty, u kterých zadavatel nemá právo volby a je povinen je na profilu zadavatele uveřejnit vždy. Mezi dokumenty, které zadavatel musí obligatorně uveřejnit na profilu zadavatele, patří:

- uveřejnění textové části zadávací dokumentace (ust. §38 Zákona);
- dodatečné informace (ust. §49 Zákona);

⁴⁵ viz. ust. §43 odst. 3 Zákona.

⁴⁶ viz Rozhodnutí ÚOHS č.j. ÚOHS-S193/2010/VZ-10636/2010/520/Jha ze dne 6. října 2010.

- písemná zpráva zadavatele (ust. §85 Zákona);
- výzva o zahájení zadávacího řízení (ust. §38 Zákona);
- informace o umožnění prohlídky místa plnění (ust. §49 Zákona);
- smlouva uzavřená na veřejnou zakázku včetně změn a dodatků, výši skutečně uhrazené ceny za plnění veřejné zakázky, seznam subdodavatelů dodavatele veřejné zakázky (ust. §147a Zákona);

U druhé skupiny dokumentů si může zadavatel v zadávacích podmínkách vyhradit, že je nebude doručovat standardním způsobem, ale pouze uveřejněním na profilu zadavatele. Pokud tak zadavatel učiní, je v níže uvedených případech oprávněn doručit dotčeným adresátům podání pouhým uveřejněním na profilu zadavatele. Zákon umožňuje zadavateli využít doručení prostřednictvím uveřejnění na profilu zadavatele v níže specifikovaných případech:

- uveřejnění rozhodnutí o vyloučení uchazeče (ust. §60 Zákona);
- uveřejnění rozhodnutí o vyloučení uchazeče (ust. §76 Zákona);
- oznámení o výběru nejvhodnější nabídky (ust. §81 Zákona);

K výše uvedenému je třeba doplnit, že tento způsob doručení je umožněn pouze zadavatelům, kteří zadávají veřejnou zakázku prostřednictvím zjednodušeného podlimitního řízení. Pokud chce tedy zadavatel plně využít Zákonem daný potenciál zjednodušeného podlimitního řízení, je mu umožněno, aby si v zadávacích podmínkách vyhradil ve výše uvedených případech doručování prostřednictvím uveřejnění na profilu zadavatele. Právě možnost rychlého zadání veřejné zakázky je hlavním důvodem pro využití zjednodušeného podlimitního řízení ze strany zadavatelů. Bylo by tedy ztrátou potenciálu, pokud by zadavatel této možnosti nevyužil. V případě, kdy si tento způsob doručování v zadávacích podmínkách⁴⁷ vyhradí, považuje se oznámení resp. rozhodnutí za doručené okamžikem uveřejnění na profilu zadavatele. Jak uvádí Jurčík: „V takovém případě adresně nedoručuje toto rozhodnutí dotčenému subjektu a vyvěšením na profilu se považuje za doručené a běží od následujícího dne po vyvěšení první den ze zkrácené lhůty pro podání námitek (lhůta 10 dnů, viz ust. §110 Zákona).“⁴⁸

⁴⁷ ust. §17 písm. l) Zákona.

⁴⁸ JURČÍK. Radek. Zákon o veřejných zakázkách. Komentář. 4. vydání. Praha:C.H.Beck. 2015. str. 629.

4.3. Poskytování zadávací dokumentace

Pro účely výkladu o poskytnutí zadávací dokumentace je třeba nejdříve tento pojem definovat. Ustanovení § 17 písm. v) sděluje, že dokumentací o veřejné zakázce se rozumí souhrn všech dokumentů v listinné či elektronické podobě, jejichž pořízení v průběhu zadávacího řízení vyžaduje Zákon. Je nepochybné, že tento pojem je významově širší než zadávací dokumentace, jejíž textovou část je zadavatel povinen uveřejnit na profilu zadavatele, a to po celou dobu trvání lhůty pro podání nabídek a k prokázání kvalifikace. Při výkladu pojmu zadávací dokumentace je tak třeba vycházet z ust. §44 Zákona, které říká, že zadávací dokumentací je soubor dokumentů, jimiž zadavatel specifikuje předmět veřejné zakázky a klade si v nich podmínky a požadavky na její realizaci.⁴⁹ Požadavky na obsah zadávací dokumentace jsou stanoveny v ust. §44 až §46 Zákona, kdy její součástí musí být zejména obchodní podmínky, technické podmínky, požadavky na zpracování nabídkové ceny, podmínky a požadavky na zpracování nabídky, způsob hodnocení nabídek podle hodnotících kritérií, požadavek na podání nabídky pouze v elektronické podobě prostřednictvím elektronického nástroje, a dále. Obsah zadávací dokumentace je pochopitelně závislý na předmětu veřejné zakázky, když svá specifika má každý ze Zákonem specifikovaných druhů veřejných zakázek. Například pro veřejné zakázky na stavební práce zadávací dokumentace musí obsahovat i příslušnou dokumentaci zpracovanou v souladu s prováděcím právním předpisem,⁵⁰ soupis stavebních prací, dodávek a služeb s výkazem výměr, a to i v elektronické podobě. Základem zadávací dokumentace je tedy co nejpřesnější vymezení předmětu veřejné zakázky, provedené natolik podrobným, srozumitelným a co do významu jednotlivých údajů jednoznačným způsobem, který umožní samotné sestavení nabídky, její následné transparentní hodnocení zadavatelem a poté i následné objektivní zkoumání toho, zda zadavatel hodnotil nabídky takovým způsobem, jakým měl.⁵¹ Pregnantně zpracovaná zadávací dokumentace eliminuje následný výskyt žádostí o poskytnutí dodatečných informací a vnáší do celého zadávacího procesu jasná pravidla, která by neměla být v průběhu běhu lhůty pro podání nabídek již měněna.

⁴⁹ JURČÍK. Radek. Zákon o veřejných zakázkách. Komentář. 4. vydání. Praha:C.H.Beck. 2015. str. 440

⁵⁰ vyhláška č. 230/2012 Sb., kterou se stanoví podrobnosti vymezení předmětu veřejné zakázky na stavební práce a rozsah soupisu stavebních prací, dodávek a služeb s výkazem výměr, v platném znění.

⁵¹ srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 7 Afs 72/2012-45 ze dne 22. listopadu 2012

Přestože Zákon výslovně neupravuje možnost zadavatele učinit změnu obsahu zadávací dokumentace v době od jeho zahájení do konce lhůty pro podání nabídek, lze oprávněnost takového postupu dovodit z ust. §40 odst. 3 Zákona. Předmětné ustanovení totiž se změnou zadávacích podmínek spojuje povinnost zadavatele současně přiměřeně prodloužit lhůtu k podání nabídek, a to podle povahy provedené úpravy. Ke změně zadávací dokumentace může zadavatel přistoupit, pokud jsou dodržena předem daná pravidla, tj. zadavatel si předem vyhradí právo možné změny zadávacích podmínek a pokud ke změně dojde, současně přiměřeně prodlouží lhůtu pro podání nabídek tak, aby dodavatelé mohli na změnu podmínek reagovat.

Poskytnutí zadávací dokumentace lze tedy s ohledem na její obsah považovat za nezbytnou podmínku pro podání nabídek ze strany vyzvaných zájemců a dodavatelů. Zákon ukládá zadavateli, aby na profilu zadavatele zveřejnil alespoň textovou část zadávací dokumentace a zajistil, aby tato textová část byla na profilu zadavatele uveřejněna, a to alespoň do konce lhůty pro podání nabídek. V rámci veřejných zakázek na služby a dodávky je povinnost zadavatele zpřístupnit zadávací dokumentaci na profilu zadavatele splněna vždy již jejím uveřejněním dle ust. §38 odst. 2 Zákona, když textovou část zadávací dokumentace je možné považovat u veřejných zakázek na dodávky a veřejných zakázek na služby za kompletně celou zadávací dokumentaci.⁵² Povinnost zadavatele stanovená v ust. §48 odst. 2 Zákona, dle které je zadavatel povinen předat nebo odeslat neuveřejněné části zadávací dokumentace, se tak bude týkat toliko veřejných zakázek na stavební práce.

V otázce poskytování netextové části zadávací dokumentace se opět projevuje specifická úprava zjednodušeného podlimitního řízení, která může vykazovat znaky diskriminace. Dodavatel, který se seznámil s výzvou o zahájení zadávacího řízení uveřejněné na profilu zadavatele, musí o poskytnutí netextové části zadávací dokumentace zadavatele požádat, přičemž Zákon vyžaduje, aby dodavatel požádal o předání či odeslání netextové části zadávací dokumentace písemnou formou. Oproti tomu zájemce, který byl zadavatelem adresně vyzván k podání nabídky a k prokázání

⁵² JURČÍK. Radek. Zákon o veřejných zakázkách. Komentář. 4. vydání. Praha:C.H.Beck. 2015. str. 525.

kvalifikace, bude mít k dispozici celou zadávací dokumentaci již v okamžiku doručení této výzvy a bude mu tak poskytnut delší čas na zpracování nabídky.

Právu dodavatele písemně požádat o předání či odeslání nezveřejněné části zadávací dokumentace odpovídá povinnost zadavatele odeslat tuto část zadávací dokumentace dodavateli, a to ve lhůtě do dvou pracovních dnů ode dne doručení písemné žádosti dodavatele. Jak vyplývá i z dosavadní výkladové praxe, požadovat nezveřejněnou část zadávací dokumentace není povinností dodavatele a není tedy podmínkou pro podání nabídky v daném zadávacím řízení. Požadovat zadávací dokumentaci je právo dodavatele, který může u zadavatele požadovat předání či odeslání této části zadávací dokumentace kdykoliv, a to i krátce před uplynutím lhůty pro podání nabídek a k prokázání kvalifikace. V případě, kdy zadavatel nesplní povinnost zaslat nezveřejněnou část zadávací dokumentace na základě písemné žádosti dodavatele ve stanovené lhůtě, je zadavatel v souladu s ust. §40 odst. 2 Zákona povinen přiměřeně prodloužit lhůtu pro podání nabídek.

Zákonem je zadavateli umožněno vyhradit si v zadávacích podmínkách⁵³ právo požadovat úhradu nákladů souvisejících s poskytnutím těch částí zadávací dokumentace, které nebyly zveřejněny na profilu zadavatele. Využije-li zadavatel této možnosti, musí specifikovat výši takových nákladů a tyto dále rozdělit na náklady vynaložené pouze na reprodukci, náklady na balné a poštovné. Zadavatel však nesmí požadovat úhradu nákladů ve výši přesahující obvyklé náklady. Výše obvyklých nákladů bude ovlivněna způsobem vypsání veřejné zakázky a samozřejmě jejím charakterem.

4.4. Poskytování dodatečných informací

V návaznosti na podkapitolu věnující se definici zadávací dokumentace je třeba zmínit i pravidla pro poskytování dodatečných informací k zadávacím podmínkám. Zákon v ust. §49 předpokládá situaci, kdy zadávací dokumentace veřejné zakázky nebude připravena natolik dokonalým způsobem, který nevznese ani sebemenší pochybnosti dodavatelů o tom, co je zadavatelem v rámci zadávacího řízení

⁵³ viz ust. §17 písm.l).

požadováno. V případě, kdy nastane potřeba některou z nejasností vysvětlit tak, aby dodavatelům nevznikaly komplikace při vypracování nabídek, zákon upravuje dva způsoby, jak tohoto vyjasnění nesrovnalosti docílit. Předně je třeba si uvědomit, že smyslem poskytování dodatečných informací, je pouze vysvětlení nesrovnalostí obsažených v zadávacích podmínkách, které by z jejího obsahu mohly vyplývat. K tomu je příléhavé zmínit Rozsudek NSS 5 Afs 131/2007-131 ze dne 12. května 2008: „... žádost o poskytnutí dodatečných informací a poskytnuté informace musí směřovat výlučně k vyjasnění, upřesnění nebo konkretizaci údajů, které jsou již v zadávací dokumentaci obsažené. Není přípustné, aby zadavatel prostřednictvím poskytnutí dodatečných informací podle §52 odst. 1 zákona v průběhu zadávacího řízení měnil konkrétní předmět veřejné zakázky nebo byl jen částečně modifikoval zadávací dokumentaci.“

Pokud nastane potřeba vyjasnění nesrovnalostí obsažených v zadávací dokumentaci, je možné k poskytnutí dodatečné informace dojít dvěma způsoby. Častějším způsobem jistě bude ta situace, kdy si dodatečnou informaci vyžádá dodavatel, který pro zpracování nabídky bude požadovat dodatečné vysvětlení určité nejasnosti obsažené v zadávacích podmínkách. Zákon však umožňuje, aby prvotní aktivitu k poskytnutí dodatečné informace vyvinul i sám zadavatel.

Zákon v ust. §49 stanovuje lhůty, a to jak pro dodavatele při podání žádosti o poskytnutí dodatečné informace, tak pro zadavatele při splnění povinnosti dodatečnou informaci poskytnout. Ust. §49 odst. 1 Zákona stanovuje konečnou lhůtu pro vyžádání si dodatečné informace ze strany dodavatele tak, že jeho písemná žádost musí být zadavateli doručena v případě užití zjednodušeného podlimitního řízení nejpozději do pěti pracovních dnů před uplynutím lhůty pro podání nabídek. Jakmile je zadavateli žádost o poskytnutí dodatečné informace ze strany dodavatele doručena, musí dodatečnou informaci poskytnout, resp. odeslat současně všem dodavatelům, kteří požádali o poskytnutí zadávací dokumentace nebo kterým byla zadávací dokumentace poskytnuta, a to do tří pracovních dnů ode dne doručení písemné žádosti o poskytnutí zadávací dokumentace. Současně s poskytnutím dodatečné informace je zadavatel povinen všem takovým účastníkům zaslat přesné znění požadavku, na základě kterého

dodatečnou informaci poskytl, a uveřejnit dodatečnou informaci včetně úplného znění žádosti způsobem, jakým uveřejnil textovou část zadávací dokumentace. Zde je nutné zadavatele upozornit na sekundární povinnost, která mu může vzniknout v případě nesplnění povinnosti dodatečnou informaci poskytnout. V případě, kdy zadavatel neodešle dodatečnou informaci a marně uplyne stanovená lhůta tří pracovních dnů, musí zadavatel přiměřeně prodloužit lhůtu pro podání nabídek a tuto skutečnost zadavatel oznámí všem dodavatelům, kteří požádali o poskytnutí zadávací dokumentace nebo kterým byla zadávací dokumentace poskytnuta.

V rámci poskytování dodatečných informací vzniká zásadní problém v určení konkrétního okruhu osob, kterým mají být dodatečné informace poskytovány. V případě, kdy dodavatel požádá o poskytnutí zadávací dokumentace a zároveň sdělí zadavateli kontaktní údaje pro případ vzniku povinnosti zaslat takovému dodavateli dodatečnou informaci, nevzniká v postupu zadavatele žádná nejasnost. Problém může nastat v případě, kdy zadavatel zveřejněním zadávací dokumentace na profilu zadavatele, poskytuje zadávací dokumentaci i neadresně tedy neurčitěmu okruhu osob. Tomuto zadavatel nemůže zabránit, když podle ust. §17 písm . w) Zákona je nezbytné, aby profil zadavatele byl přístupný bez omezení. To znamená, že zadavatel nemůže poskytnutí zadávací dokumentace podmiňovat splněním jakékoliv povinnosti ze strany dodavatele. Vzniká tedy v tomto případě pro zadavatele těžko řešitelná situace, kdy mu rozhodovací praxe úřadu ukládá povinnost, aby dodatečnou informaci odeslal všem dodavatelům, kterým byla zadávací dokumentace poskytnuta, zároveň však zadavatel není v takových případech objektivně schopen tuto povinnost splnit, když Zákonem mu není dána žádná možnost si údaje potřebné ke splnění této povinnosti od dodavatelů vynutit.

4.5. Lhůta pro podání nabídek

Úprava lhůty pro podání nabídek a prokázání kvalifikace je v rámci zjednodušeného podlimitního řízení upravena v ust. §39 a §40 Zákona. Při stanovení lhůty je zadavatel v rámci použití zjednodušeného podlimitního řízení omezen lhůtou, která je stanovena jako minimální a činí dle ust. §39 odst. 3 písm. b) bod. 2 Zákona

patnáct dnů. Počátek lhůty je počítán ode dne následujícího po zahájení zadávacího řízení,⁵⁴ a to bez ohledu na to, kdy se dodavatelé o zahájení zadávacího řízení dozvědí.

Při stanovení lhůty pro podání nabídek se budou střetávat dva legitimní pohledy zadavatele. V prvním pohledu je zadavatel ovlivněn jistě svým zájmem na co nejrychlejším průběhu zadávacího řízení. V tomto případě bude veden snahou nastavit lhůtu pro podání nabídek co nejkratší. Druhým pohledem však může být vůle zadavatele, aby se o zadávacím řízení dozvěděl co nejširší okruh dodavatelů, když v případě širší účasti je dán vyšší předpoklad průběhu hospodářské soutěže, která by měla motivovat dodavatele k nabídnutí nižší ceny, resp. pro zadavatele ekonomicky výhodnější nabídky, jelikož pouze tam, kde se projevuje konkurence mezi dodavateli, může dojít k hospodářské soutěži. V tomto případě by mohlo být pro zadavatele vhodnější, aby lhůta pro podání nabídek a prokázání kvalifikace byla delší a o zadávacím řízení se tak mohl dozvědět širší okruh dodavatelů.

Je tedy na zadavateli, aby délku lhůty pro podání nabídek a prokázání kvalifikace nastavil v souladu se zásadou přiměřenosti. Ke správnému nastavení délky lhůty může zadavateli pomoci vlastní zkušenost se zadáváním veřejných zakázek s obdobným předmětem či rozhodovací praxe dohledového orgánu a příslušných soudů. Ustanovení § 39 odst. 1 Zákona totiž pouze obecně stanoví, že veškeré lhůty určené veřejným zadavatelem musejí být stanoveny s ohledem na předmět veřejné zakázky. V rámci stanovení lhůty pro podání nabídek a k prokázání kvalifikace se tedy v plném rozsahu projevuje zásada přiměřenosti, která ač není výslovně v dikci ust. §6 Zákona obsažena, lze ji z aplikační praxe i ze smyslu Zákona vyvodit. Při stanovení lhůty pro podání nabídky a k prokázání kvalifikace by měl zadavatel přihlédnout k možné účasti zahraničního uchazeče, pro kterého může být časově náročnější obstarat některé kvalifikační dokumenty,⁵⁵ měl by přihlédnout k náročnosti zpracování nabídek, které může být podstatně náročnější v případě veřejných zakázek na stavební práce. K tomu srov. rozsudky Krajského soudu v Brně sp. zn. 62 Ca 15/2006 ze dne 30. 11. 2006 a sp.

⁵⁴ ust. §26 Zákona. K počítání lhůt srov. Rozhodnutí ÚOHS č.j. ÚOHS-S207/2011/VZ-16332/2011/520/EMa ze dne 2. dubna 2012.

⁵⁵ Neplatí pro lhůtu pro prokázání kvalifikace, když ve zjednodušeném podlimitním řízení se prokazuje čestným prohlášením. Originály dokumentů či ověřené kopie se předkládají vybraným uchazečem až v rámci poskytnutí součinnosti před uzavřením smlouvy.

zn. 62 Ca 46/2007 ze dne 23. 5. 2008. Soud ve výše uvedených rozsudcích konstatoval, že „v zákoně jsou stanoveny minimální lhůty pro podání nabídek. Stanovení konkrétní délky lhůty pro podání nabídky je pak rozhodnutím zadavatele. Při rozhodování o konkrétní délce lhůty pro podání nabídky však musí zadavatel zohlednit druh a charakter veřejné zakázky. Kritéria přiměřenosti lhůty pro podání nabídek, resp. požadavky na zadavatele kladené, tj. zohlednění „druhu veřejné zakázky“ a „charakteru veřejné zakázky“, lze vyložit jedině tak, že je třeba posoudit konkrétní obsah a rozsah plnění, případnou sezónní realizovatelnost plnění, potřebnou dobu pro seriózní zvážení účasti v zadávacím řízení a pro zpracování kvalifikované nabídky – to vše s ohledem na rozsah a hodnotu plnění, jež má být ve prospěch zadavatele realizováno“.

Je třeba připomenout, že lhůtu pro podání nabídek a prokázání kvalifikace je nutné nastavit již v okamžiku zahájení zadávacího řízení a v rámci zachování principu rovnosti stran nelze bez splnění zvláštních podmínek změnu připustit. Přestože zákon v ust. §40 odst. 1 umožňuje veřejnému a dotovanému zadavateli zkrátit lhůtu pro podání nabídek, v případě zjednodušeného podlimitního řízení takové oprávnění zadavatel nemá. Ke změně lhůt, a to i v případě zjednodušeného podlimitního řízení, musí ze strany zadavatele dojít v případech, na které odkazuje ust. §40 odst. 2 a odst. 3 Zákona, tj. marné uplynutí lhůty k zaslání zadávací dokumentace nebo dodatečné informace, popř. změna zadávacích podmínek.

4.6. Nabídka uchazeče

Nezbytným předpokladem zadání veřejné zakázky dodavateli je podání nabídky. Zákon stanoví, že v jednom zadávacím řízení může dodavatel podat pouze jednu nabídku a poruší-li dodavatel toto omezení, je zadavatel oprávněn jej vyloučit⁵⁶. Obsahové náležitosti nabídky stanoví ust. §68 Zákona, které uvádí, že v nabídce musí být uvedeny minimálně identifikační údaje dodavatele, návrh smlouvy podepsaný osobou jednat za uchazeče a další dokumenty požadované Zákonem nebo zadavatelem.

⁵⁶ Zadavatel vyloučí o dodavatele, který podal ve stejném zadávacím řízení nabídku a současně byl subdodavatelem jiného dodavatele.

Součástí nabídky uchazeče dále musí být rovněž seznam statutárních orgánů nebo členů statutárních orgánů, kteří v posledních třech letech od konce lhůty pro podání nabídky pracovali u konkrétního zadavatele, seznam vlastníků akcií, jehož souhrnná jmenovitá hodnota přesahuje 10% základního kapitálu, vyhotovený ve lhůtě pro podání nabídek, má-li uchazeč formu akciové společnosti, prohlášení uchazeče o tom, že neuzavřel a neuzavře zakázanou dohodu podle zákona o ochraně hospodářské soutěže. Pro případ otevřeného řízení a zjednodušeného podlimitního řízení pak součástí nabídky musí být doklady a informace prokazující splnění kvalifikace.⁵⁷

Především je nutno uvést, že nabídku uchazeče je třeba chápat, jako návrh na uzavření smlouvy. Je tedy důsledně kontrolováno, zda je předložený návrh podepsaný osobou oprávněnou jednat za uchazeče.

4.7. Komise při užití zjednodušeného podlimitního řízení

Ve zjednodušeném podlimitním řízení je povinností zadavatele vždy ustanovit hodnotící komisi, která má primárně za povinnost posoudit nabídky, po odborné stránce provést jejich hodnocení a doporučit zadavateli tu nejvhodnější nabídku. Úprava zjednodušeného podlimitního řízení však dává zadavateli možnost hodnotící komisi využít nejen k hodnocení nabídek dle ust. §79 Zákona, ale i k dalším činnostem.

Dle ust. §59 odst. 2 Zákona může zadavatel sestavit zvláštní komisi pro účely posouzení kvalifikace. V následujícím odstavci zmíněného ustanovení je však dáno zadavateli v rámci zjednodušeného podlimitního řízení oprávnění pro účely posouzení kvalifikace použít hodnotící komisi. Pokud této možnosti zadavatel využije, provede posouzení splnění kvalifikace dodavatelů hodnotící komise a o výsledku posouzení sepíše protokol, který musí být podepsán všemi jejími členy.

Využitím hodnotící komise pro posouzení kvalifikace nejsou všechny možnosti zadavatele vyčerpány, když ten při užití zjednodušeného podlimitního řízení může hodnotící komisi v souladu s ust. §71 odst. 3 Zákona využít i pro samotné účely

⁵⁷V případě zjednodušeného podlimitního řízení se prokazuje kvalifikace pouze předložením čestného prohlášení v souladu s ust. §62 odst. 3 Zákona.

otevírání obálek. Vzhledem k faktu, že praxi je zcela obvyklé, že zadavatelé této možnosti v rámci zjednodušeného podlimitního řízení využívají a místo tří rozdílných komisí (posouzení kvalifikace, otevírání obálek, posouzení a hodnocení nabídek) stanoví pouze jednu, tzv. hodnotící komisi, která obsáhne jak posouzení kvalifikace, otevírání obálek, tak i posouzení a hodnocení nabídek, je pojednání o hodnotící komisi v rámci této práce zařazeno před otevírání obálek.

Hodnotící komise musí mít minimálně pět členů a je-li to odůvodněno předmětem veřejné zakázky, musí mít hodnotící komise nejméně jednu třetinu členů s příslušnou odborností. Přestože v Zákoně není termín odborná příslušnost výrazně specifikován, lze jej vyložit jako určitou vlastnost člena hodnotící komise, která má být předpokladem pro vybrání nejvhodnější nabídky. Člen hodnotící komise by tak měl disponovat dostatečnou znalostí o věcné problematice, vědět v jakých podmínkách bude plnění užíváno a k jakému účelu a mít základní přehled o situaci na trhu s obdobným předmětem plnění. Zákon v žádném ustanovení nedefinuje přesně požadavky na člena hodnotící komise. Je nabíledni, že za personální obsazení hodnotící komise je odpovědný zadavatel,⁵⁸ který do hodnotící komise vždy jmenuje jednoho svého zástupce. Je tak na zadavateli, aby zvolil členy hodnotící komise s takovou odborností, která bude odpovídat povaze a vážnosti předmětu veřejné zakázky.

Hodnotící komise na své první schůzi, které svolá zadavatele, zvolí svého předsedu a místopředsedu. Hodnotící komise je kolegiální orgán a je usnášeníschopná, jsou-li přítomny nejméně dvě třetiny jejich členů nebo jejich náhradníků. Hodnotící komise rozhoduje většinou hlasů přítomných členů nebo náhradníků a o každém svém jednání v souladu se zásadou transparentnosti sepíše protokol.

Členové hodnotící komise nesmí být ve vztahu k veřejné zakázce a k uchazečům podjatí, zejména se nesmí podílet na zpracování nabídky, apod. Vznikne-li důvod k podjatosti některého z členů hodnotící komise v průběhu její činnosti, je povinen tuto

⁵⁸ viz. rozhodnutí ÚOHS č.j. ÚOHS-R372/2012/VZ-4087/2013/310/Dbá ze dne 5.3.2013, které uvádí: „Z výše uvedeného vyplývá, že pokud zadavatel rozhodl o zrušení jmenované hodnotící komise a komise pro otevírání obálek a následně jmenoval novou hodnotící komisi a komisi pro otevírání obálek, je tento postup zcela v dispozici zadavatele, aniž by zadavatel musel zdůvodňovat, proč tento krok učinil či proč vybral konkrétní osoby.“

skutečnost bezodkladně oznámit zadavateli. V takovém případě je zadavatel člena hodnotící komise vyloučit.

4.8. Otevírání obálek

Nabídky se podávají v listinné nebo v elektronické podobě a je nezbytné, aby byla ve lhůtě pro podání nabídek doručena zadavateli, který veškeré nabídky eviduje s uvedením pořadového čísla, data a času jejich doručení a s těmito údaji ji zapíše do seznamu nabídek. V případě, kdy zadavatel obdrží nabídku až po uplynutí lhůty pro podání nabídek, nahlíží se na ni, jako by nebyla podána. Komise takové nabídky neotevívá, pouze bezodkladně vyrozumí dodavatele o tom, že jeho nabídka byla podána po uplynutí lhůty pro podání nabídek. Pokud jsou ve lhůtě pro podání nabídek podány jak listinné tak elektronické nabídky, bude zadavatel přiřazovat vzestupně čísla pro každou variantu nabídek zvlášť. Nabídky podané elektronicky budou číslovány ve vlastní vzestupné číselné řadě a nabídky listinné v samostatné číselné řadě.

Komise ani zadavatel nesmí otevřít obálku před uplynutím lhůty pro podání nabídek. K jejich otevření se přistoupí ihned po uplynutí lhůty pro podání nabídek. K neurčitému pojmu „ihned“ existovali různé výklady. V současné době je však výklad tohoto termínu ustálen a dovoluji si tento časový termín definovat odkazem na příslušné rozhodnutí ÚOHS Č. j.: ÚOHS-S698/2013/VZ-5909/2014/513/JVo ze dne 18. března 2014, kde Úřad uvedl: *„Ačkoli časový interval vyjádřený termínem „ihned“ není v zákoně blíže specifikován, Úřad s ohledem na zásadu transparentnosti vyjádřenou v ust. § 6 odst. 1 zákona konstatuje, že zahájení otevírání obálek musí být realizováno v nejkratším možném čase, tak, aby nebylo možné jakkoliv manipulovat s nabídkami nebo učinit jiné úkony, které by do procesu otevírání obálek, resp. celého zadávacího řízení vnesly jakékoliv pochybnosti o regulérnosti jednotlivých kroků zadavatele.“*

V případě, kdy jsou zadavateli doručeny nabídky jak v listinné tak v elektronické podobě, sdělí komise na začátku otevírání obálek přítomným účastníkům údaje o elektronických nabídkách. Ty jsou tak v okamžiku zahájení činnosti komise dle ust. §71 Zákona již otevřeny. O otevírání obálek či nabídek podaných elektronickou cestou

se sepíše písemný protokol, který podepíší všichni členové komise, a po připojení listiny přítomných uchazečů se přiloží k písemnému seznamu nabídek.

4.9. Kvalifikace ve zjednodušeném podlimitním řízení

Přestože je rozsah kvalifikace zadavatel povinen stanovit již v oznámení o zahájení zadávacího řízení, popř. v zadávací či kvalifikační dokumentaci, dovoluji si problematiku kvalifikace a jejího prokazování zařadit až v souvislosti s nabídkou uchazeče. Toto zařazení je dáno speciální úpravou pro zjednodušené podlimitní řízení, ve kterém dodavatel prokazuje kvalifikaci ve lhůtě pro podání nabídek.

Dle ust. §17 písm. e) Zákona se kvalifikací rozumí způsobilost dodavatele pro plnění veřejné zakázky. Zákon rozlišuje čtyři základní druhy kvalifikačních předpokladů, a to základní, profesní, ekonomické a technické. Obecně lze kvalifikační předpoklady hodnotit jako jeden z nejdůležitějších prvků zadávacího řízení. Je totiž třeba zdůraznit, že zadávací proces veřejné zakázky může být velice nákladný, nehledě na to, že v řadě případů je zadavatel vázán určitou lhůtou pro realizaci předmětu veřejné zakázky. Je tak zcela logické a legitimní, že zadavatel bude požadovat, aby se zadávacího řízení účastnili pouze dodavatelé kvalifikovaní, zkušení a odborně zdatní. Tedy ti, kteří jsou způsobilí splnit předmět veřejné zakázky. Při stanovení kvalifikačních předpokladů však musí zadavatel brát na zřetel, že příliš přísné nastavení kvalifikačních předpokladů může znamenat snížení počtu dodavatelů o veřejnou zakázku, čímž by mohlo dojít k omezování hospodářské soutěže. Cílem zadavatele při stanovení požadavků na kvalifikaci by mělo být zabezpečení účasti všech potencionálních dodavatelů, kteří jsou způsobilí veřejnou zakázku plnit.⁵⁹ Kvalifikační předpoklady, které zadavatel po dodavatelích vyžaduje, musí být dodavatelům známy již na počátku zadávacího řízení, tudíž musejí být stanoveny již při zahájení zadávacího řízení a v jeho průběhu již nesmí být měněny. Zákon v ust. §50 odst. 1 zakládá nevyvratitelnou právní domněnku, která stanovuje, že pokud dodavatel kvalifikaci nesplní, není způsobilý k plnění veřejné zakázky, a zadavatel je povinen v souladu s ust. §60 dodavatele z účasti v zadávacím řízení vyloučit. V případě, kdy dodavatel čestně

⁵⁹ srov. rozhodnutí ÚOHS ze dne 11. července.2012 č.j. ÚOHS-S551/2011/VZ-8180/2012/550/SWa.
Dopustné z: https://www.uohs.cz/download/sbirky_rozhodnuti/VZ/2011_S551.pdf

prohlášení nepředloží, resp. předloží takové čestné prohlášení, ze kterého však nebude možné učinit závěr, že dodavatel kvalifikaci splňuje, veřejný zadavatel, pokud si to v zadávacích podmínkách vyhradil, uveřejní zadavatel na profilu zadavatele rozhodnutí o vyloučení uchazeče. Zadavatel je přitom povinen omezit rozsah požadované kvalifikace pouze na ty informace a doklady, které bezprostředně souvisejí s předmětem veřejné zakázky a z hlediska kvantitativního pouze to, co je adekvátní povaze a rozsahu veřejné zakázky.⁶⁰

Specifikem zjednodušeného podlimitního řízení je vlastní úprava pro prokazování splnění kvalifikačních předpokladů. Ta je obsažena v rámci ust. §62 Zákona, které se věnuje obecně kvalifikaci u podlimitních veřejných zakázek. Zadává-li zadavatel podlimitní veřejnou zakázku, je dle Zákona povinen po dodavatelích požadovat splnění základních a profesních kvalifikačních předpokladů. Požadování splnění dalších, tj. technických kvalifikačních předpokladů či předložení čestného prohlášení o finanční a ekonomické způsobilosti dodavatele splnit veřejnou zakázku, je stanoveno pro případ podlimitních veřejných zakázek jako fakultativní a tedy bude ponecháno na úvaze zadavatele, zda této možnosti využije či nikoliv. Pokud se zadavatel s ohledem na předmět veřejné zakázky rozhodne, že prokázání těchto volitelných kvalifikačních předpokladů bude po dodavatelích požadovat, musí zadavatel postupovat v souladu s ust. §56 Zákona.

Novela zákona č. 55/2012 Sb. s účinností od 1. dubna 2012 přinesla podstatnou změnu do systému prokazování kvalifikace u podlimitních veřejných zakázek, které se zadavatel rozhodne zadat použitím zjednodušeného podlimitního řízení. U tohoto typu zadávacího řízení se kvalifikační předpoklady prokazují toliko čestným prohlášením, z jehož obsahu musí být zřejmé, že dodavatel kvalifikační předpoklady požadované zadavatelem splňuje. Zadavateli nepřísluší právo stanovit ve výzvě o zahájení zadávacího řízení povinnost dodavatele prokázat splnění kvalifikačních předpokladů doklady dle ust. §53 odst. 3 Zákona, jako v případě podlimitních zakázek zadávaných prostřednictvím jiných druhů zadávacího řízení. V této souvislosti je třeba připomenout, že v případě zjednodušeného podlimitního řízení dodavatel prokazuje svoji kvalifikaci

⁶⁰ KRUTÁK, Tomáš, KRUTÁKOVÁ, Lenka. Zákon o veřejných zakázkách s komentářem a příklady k 1.4.2013, 2. aktualizované vydání. Olomouc.: ANAG, spol. s r.o., 2013. s. 191.

ve lhůtě pro podání nabídek, která dle Zákona nesmí být kratší než patnáct dnů, přičemž lhůta začne běžet následující den po odeslání výzvy o zahájení zadávacího řízení. Pokud by se zadavatel rozhodl využít tuto nejkratší možnou lhůtu, mohli by se potenciální dodavatelé při obstarávání dokladů prokazující splnění kvalifikace dostat do časové tísně. Dané zjednodušení lze tedy v rámci koncepce zjednodušeného podlimitního řízení, které by mělo představovat efektivní nástroj zadání zakázky s minimálním nárokem na čas, uvítat. Přináší totiž časovou úsporu jak na straně dodavatelů, kteří nebudou nuceni ve lhůtě pro podání nabídek obstarat dokumenty prokazující splnění kvalifikačních předpokladů, tak i na straně zadavatelů, jejichž časová úspora se projeví při posuzování kvalifikace dle ust. §59 Zákona, když kontrolovat veškeré dokumenty prokazující splnění kvalifikace nebude zadavatel nucen u všech uchazečů, ale pouze u toho uchazeče, se kterým má být uzavřena smlouva. Předmětné ustanovení totiž ukládá uchazeči povinnost předložit originály nebo úředně ověřenou kopie dokladů prokazující splnění kvalifikace, a to před uzavřením smlouvy na plnění veřejné zakázky. Nesplnění této povinnosti však není důvodem pro vyloučení uchazeče z účasti na zadávacím řízení, ale může být toliko kvalifikováno jako nesplnění součinnosti. V takovém případě může vzniknout zadavateli právo na ponechání si jistoty včetně úroků zúčtovaných peněžním ústavem, pokud si povinnost složení jistoty v zadávací dokumentaci vyhradil.

V rámci zjednodušeného podlimitního řízení tedy dodavatel prokáže svoji kvalifikaci v případě, kdy předloží čestné prohlášení, ze kterého bude vyplývat, že kvalifikační předpoklady splňuje. Nejasnost při postupu zadavatele však může vzniknout v případě, kdy vedle samotného čestného prohlášení dodavatel předloží i dokumenty prokazující jeho kvalifikaci, přičemž tyto dokumenty budou v rozporu s učiněným čestným prohlášením. Podle výkladového stanoviska ÚOHS k prokazování kvalifikace ve zjednodušeném podlimitním řízení po 1.4.2012 není důvodu, proč by zadavatel neměl tyto doklady, pokud prokazují splnění kvalifikace, akceptovat, když u jiných forem zadávacích řízení je tento způsob prokazování splnění kvalifikace pro zadavatele dostačující a účelem čestného prohlášení je toliko deklarace skutečností obsažených v těchto dokladech. Dále ÚOHS ve svém stanovisku uvádí, že jestliže vybraný uchazeč předložil doklady (originály nebo úředně ověřené kopie dokladů podle ust. §62 odst. 3 Zákona) již v nabídce, a tyto doklady jsou v souladu se zákonem,

zadavatel je před uzavřením smlouvy nepožaduje.⁶¹ V rozhodnutí ÚOHS ze dne 20.2.2015 č.j. R/216/2014/VZ -4946/2015/322/KHO, se však od obsahu svého stanoviska úřad odchýlil, což i výslovně sám předseda úřadu v odůvodnění rozhodnutí potvrdil. V daném případě vybraný uchazeč vedle čestného prohlášení předložil též doklady, které byly s obsahem čestného prohlášení v rozporu. Předseda ÚOHS v odůvodnění svého rozhodnutí odkázal na rozhodnutí Krajského soudu v Brně, který v rozsudku č.j. 62 Af 36/2013-65 ze dne 9. července 2014 uvedl, že: „*Pokud jde o postup zadavatele po podání nabídek, ten se skutečně rozpadá do několika dílčích kroků, jež je třeba podle ZVZ realizovat v předepsané posloupnosti.*“ V této souvislosti zaujal názor, který je v rozporu s výkladovým stanoviskem ÚOHS, když podle tohoto rozhodnutí zadavatel k dokumentům, které uchazeč o veřejnou zakázku zašle společně s čestným prohlášením dle ust. §62 odst. 3 Zákona, nemá přihlížet v rámci prokazování kvalifikace, když ta je dle ust. §62 odst 3 Zákona uchazečem prokázána již předložením čestného prohlášení, ale až ve fázi poskytnutí součinnosti před samotným uzavřením smlouvy na veřejnou zakázku. V odůvodnění rozsudku se předseda Úřadu vyjádřil i k důvodům rozporu rozhodnutí s vypracovaným stanoviskem, když uvedl, že stanovisko Úřadu nemá normativní povahu a vzniklo nedlouho po účinnosti novely zákona č. 55/2012 Sb. Osobně se domnívám, že přestože bylo snahou zákonodárce při zakomponování tohoto speciálního způsobu prokazování kvalifikace do Zákona ulehčit pozici zadavateli i dodavatelům, způsobuje v aplikační praxi značné potíže, které jsou navíc umocněny i rozporem rozhodovací praxe ÚOHS s jeho stanoviskem.

Je třeba připomenout, že s ohledem na dobu, kdy má vybraný uchazeč povinnost předložit originály či úředně ověřené kopie dokumentů prokazující splnění kvalifikace uchazeče, není vyloučeno, aby uchazeč předložil v rámci poskytnutí takové součinnosti doklady, které se mohou vztahovat i k době po uplynutí lhůty pro podání nabídek.

O posouzení kvalifikace je zadavatel povinen sepsat protokol, jehož povinný obsah vymezuje ust. §59 odst. 6 Zákona. Protokol o posouzení kvalifikace se stává součástí dokumentace veřejné zakázky a zadavatel je povinen bezodkladně umožnit

⁶¹ ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE. Prokazování kvalifikace ve zjednodušeném podlimitním řízení pod 1.4.2012. Dostupné z: https://www.uohs.cz/download/Sekce_VZ/Metodiky/vykladove_stanovisko-kvalifikace_ZPR_po_1_4_2012_2_.pdf

všem dodavatelům nejen nahlédnout do vyhotoveného protokolu ale i umožnit si z něj udělat výpis nebo opis.

V rámci pojednání o kvalifikace ve zjednodušeném podlimitním řízení je nutné poukázat na úpravu kvalifikačních předpokladů ve zjednodušeném podlimitním řízení, která je obsažena ve vládním návrhu ZZVZ. Ten dává zadavateli možnost, aby si zvolil z nadlimitních postupů takové, které se mu osvědčily nebo je považuje za důležité pro řádný průběh řízení či následné plnění smlouvy. Zadavatel se tak může rozhodnout, zda bude kvalifikaci požadovat, a pokud ano, je na jeho volbě v jaké míře. Postup zadavatele při stanovení kvalifikačních předpokladů však nebude libovolný v absolutním měřítku, ale bude pochopitelně muset odpovídat základním zásadám, dle kterých je nutné ZZVZ vykládat. Z textu návrhu ZZVZ lze dovodit zadavatelovo oprávnění použít i jiná kvalifikační kritéria než ta použitelná pro nadlimitní veřejné zakázky.

4.10. Posouzení a hodnocení nabídek

Hodnotící komise posoudí nabídky uchazečů z hlediska splnění požadavků zadavatele uvedených v zadávacích podmínkách, z hlediska splnění zákonných požadavků a i z hlediska toho, zda uchazeč nepodal nepřijatelnou nabídku. Uchazeče, jehož nabídka byla po provedení posouzení komisí vyřazena, zadavatel bezodkladně vyloučí. Při vyloučení uchazeče v rámci posouzení nabídek si může zadavatel, který zadává veřejnou zakázku prostřednictvím zjednodušeného podlimitního řízení, v zadávacích podmínkách vyhradit, že rozhodnutí o vyloučení uchazeče bude oznámeno jeho uveřejněním na profilu zadavatele. V takovém případě se rozhodnutí o vyloučení považuje za doručené okamžikem uveřejnění. Hodnotící komise je oprávněna v případě nejasností požádat uchazeče o písemné vysvětlení podané nabídky. Smyslem Zákona totiž zcela jistě není nedůvodné vylučování uchazečů, ale snaha docílit co nejvyšší míry soutěže o veřejnou zakázku. K takovému doplnění stanoví zadavatel uchazeči lhůtu nejméně tří pracovních dnů ode dne doručení žádosti o doplnění uchazeči. V případě, kdy uchazeč ve lhůtě stanové hodnotící komisí vysvětlení neposkytne, může hodnotící komise nabídku uchazeče vyloučit nebo lhůtu pro vysvětlení nesrovnalostí prodloužit. Je třeba však připomenout, že touto žádostí nelze zhojit případné nedodání některých

z požadovaných dokumentů, ale je možné jej využít pouze za účelem vysvětlení zjištěných nesrovnalostí v podané nabídce.⁶²

Hodnotící kritéria, která je zadavatel oprávněn využít, jsou stanovena v ust. §78 Zákona. To uvádí, že základním hodnotícím kritériem je ekonomická výhodnost nebo nejnižší nabídková cena. Hodnocení nabídek provede hodnotící komise podle hodnotících kritérií. Ty je povinen stanovit zadavatel, a to již v zadávací dokumentaci. Je-li základním hodnotícím kritériem ekonomická výhodnost nabídky, je hodnotící komise povinna hodnotit nabídky a stanovit jejich pořadí podle jednotlivých dílčích kritérií. Hodnocení nabídek je nutné považovat za stěžejní fázi zadávacího řízení, která má přímý vliv na výběr nejvhodnější nabídky. Při hodnocení nabídek je komise povinna postupovat podle hodnotících kritérií, a to v souladu se zákonem a objektivním způsobem. Samotný výběr nejvhodnější nabídky musí být učiněn v souladu se základními zásadami Zákona. O posouzení a hodnocení nabídek je komise povinna vyhotovit písemnou zprávu, která bude obsahovat popis jednotlivých hodnocení nabídek v rámci všech hodnotících kritérií, seznam posouzených nabídek, seznam nabídek, které byly vyřazeny spolu s uvedením důvodu a údaj o složení komise. Zprávu podepisují všichni členové komise a je výslovně zákonem umožněno, aby všichni uchazeči, jejichž nabídky byly předmětem posouzení, do zprávy nahlédli.

Hodnotící komise pořídí o hodnocení písemnou zprávu, která bude obsahovat seznam posouzených nabídek, seznam vyřazených nabídek, popis způsobu hodnocení, výsledek hodnocení nabídek, popis hodnocení jednotlivých nabídek v rámci všech hodnotících kritérií a údaj o složení hodnotící komise, která zprávu podepíše a bezodkladně předá společně s další dokumentací zadavateli.

S účinností od 6. března 2015 byl zákonem č. 40/2014 Sb. rozšířen výčet hodnotících kritérií. Novela Zákona vychází ze Směrnice 2014/24/EU, která v čl. 67 připouští použití jako dílčí hodnotící kritérium organizaci, kvalifikaci a zkušenosti osob zapojených do veřejných zakázek. Obdobná formulace byla zahrnuta i do ust. §78 odst. 4 Zákona, které novelou bylo rozšířeno takto: „*Dílčími hodnotícími kritérii mohou být*

⁶² viz. rozhodnutí ÚOHS č.j. S295/2008/VZ-25477/2008/510/Od ze dne 18.12.2009.

také organizace, kvalifikace a zkušenosti osob zapojených do realizace veřejné zakázky, pokud mají významný dopad na její plnění.“

4.11. Ukončení zadávacího řízení

V Zákoně jsou stanoveny pouze dva způsoby ukončení zadávacího řízení. Těmi jsou zrušení zadávacího řízení dle ust. §84 Zákona a uzavření smlouvy na veřejnou zakázku dle ust. §82 Zákona. Pro oba případy ukončení zadávacího řízení Zákon zadavateli ukládá povinnost vyhotovit Písemnou zprávu zadavatele, která musí obsahovat minimálně údaje uvedené v ust. §85 odst. 2 Zákona. Povinností zadavatele je uveřejnit zprávu na profilu zadavatele nejpozději do patnácti dnů od ukončení zadávacího řízení.

4.11.1. Uzavření smlouvy na veřejnou zakázku

Před uzavření samotné smlouvy musí zadavatel rozhodnout o výběru nejvhodnější nabídky. Toto rozhodnutí činí sám zadavatel na základě doporučení hodnotící komise a určí v něm, se kterým z uchazečů bude uzavřena smlouva na plnění veřejné zakázky. V případě, že si to zadavatel v zadávacích podmínkách vyhradí, může rozhodnutí o výběru nejvhodnější nabídky uveřejnit na profilu zadavatele. V takovém případě se oznámení o výběru nejvhodnější nabídky považuje za doručené všem dotčeným zájemcům a všem dotčeným uchazečům okamžikem uveřejnění na profilu zadavatele.

V oznámení zadavatel uvede identifikační údaj uchazečů, jejichž nabídka byla hodnocena, výsledek hodnocení, ze kterého bude vyplývat pořadí, odůvodnění výběru nejvhodnější nabídky, počet a pořadí nabídek a poučení o lhůtě pro podání námitek podle ust. §110 odst. 4 Zákona a zákazu uzavřít smlouvu podle ust. §82 odst. 1 Zákona.

Smlouva, která má být mezi zadavatelem a jedním či více dodavateli uzavřena, nepředstavuje specifický smluvní typ, ale bude nabývat podoby některého ze smluvních typů, které jsou vymezeny v OZ. Smlouvou projevují její strany vůli zřídít mezi sebou

závazek a řídit se obsahem smlouvy.⁶³ Zákon zcela jednoznačně uvádí, že zadavatel uzavře smlouvu na plnění veřejné zakázky s uchazečem, jehož nabídka byla vybrána jako nejvhodnější. S jiným uchazečem může zadavatel uzavřít smlouvu pouze za předpokladu splnění podmínek stanovených v ust. §82 odst. 4. Zadavatel je oprávněn uzavřít smlouvu na plnění veřejné zakázky postupně s uchazečem, jehož nabídka byla vyhodnocena jako druhá nejvhodnější, resp. s uchazečem, jehož nabídka byla vyhodnocena jako třetí nejvhodnější. K takovému postupu je zadavatel dle dikce zákona oprávněn pouze v případě, kdy uchazeč, jehož nabídka byla vybrána jako nejvhodnější, neposkytne řádnou součinnost potřebnou k uzavření smlouvy. Je ponecháno na úvaze zadavatele, zda se rozhodne uzavřít smlouvu s druhým, resp. třetím uchazečem, nebo zadávací zrušení zruší v souladu s ust. §84 odst. 2 písm. c) Zákona.

Dle ust. §82 odst. 1 Zákona nesmí zadavatel uzavřít smlouvu s vybraným uchazečem dříve, než uplyne lhůta k podání námitek proti rozhodnutí zadavatele o výběru nejvhodnější nabídky, která je v případě zjednodušeného podlimitního řízení stanovena do deseti dnů ode dne doručení oznámení o výběru nejvhodnější nabídky veřejné zakázky podle ust. §81 Zákona.⁶⁴ Jestliže ve stanovené lhůtě budou podány námitky proti rozhodnutí o výběru nejvhodnější nabídky, nesmí zadavatel uzavřít smlouvu na plnění veřejné zakázky, přičemž zákaz trvá až do doby rozhodnutí zadavatele o námitkách. Pokud zadavatel námitky proti rozhodnutí o výběru nejvhodnější nabídky ve lhůtě do deseti dnů neobdrží, uzavře s vybraným uchazečem smlouvu na plnění veřejné zakázky ve lhůtě do patnácti dnů.⁶⁵

V souladu se zásadou transparentnosti, jejímž cílem je proces zadávacího řízení učinit průhledným a veřejně kontrolovatelným, je pro zadavatele stanovena Zákonem povinnost uveřejnit:

- a) smlouvu na plnění veřejné zakázky včetně všech jejích změn a dodatků;

⁶³ viz ust. 1724 OZ.

⁶⁴ V souladu s ust. §81 odst. 4 Zákona lze zadavateli doporučit, aby si v zadávacích podmínkách vyhradil právo uveřejnit oznámení o výběru nejvhodnější nabídky na profilu zadavatele. V takovém případě se oznámení dle odst. 3 §81 nepoužije a oznámení o výběru nejvhodnější nabídky se považuje za doručené všem dotčeným zájemcům a všem dotčeným uchazečům, okamžikem zveřejnění oznámení na profilu zadavatele.

⁶⁵ V případě, kdy zadavatel uzavře smlouvu s vybraným uchazečem, je povinen bez zbytečného odkladu oznámit tuto skutečnost uchazečům, s nimiž bylo možné uzavřít smlouvu podle ust. §85 odst. 4, tj. uchazeč, jenž podal druhou, popř. třetí nejvýhodnější nabídku.

- b) výši skutečně uhrazené ceny za plnění veřejné zakázky;
- c) seznam subdodavatelů dodavatele veřejné zakázky;
- d) Oznámení o zadání veřejné zakázky;⁶⁶

Zadavatel je povinen na svém profilu uveřejnit smlouvu dle písm. a) nejpozději do patnácti dnů od jejího uzavření a informace dle písm. b) a c) nejpozději do 90 dnů ode dne splnění smlouvy, resp. do 31. března následujícího roku v případě, kdy doba plnění smlouvy na veřejnou zakázku přesahuje dobu jednoho roku. Informační povinnost uvedenou v písm. d) shora je zadavatel povinen splnit ve lhůtě do patnácti dnů ode dne uzavření smlouvy na plnění veřejné zakázky, a to odesláním formuláře „Oznámení o zadání zakázky“ provozovateli informačního systému o veřejných zakázkách.

4.11.2. Zrušení zadávacího řízení

Druhým ze způsobu ukončení zadávacího řízení je zrušení dle ust. §84 Zákona. Předmětné ustanovení je třeba vykládat restriktivně, když výklad Zákona preferuje před zrušením zadávacího řízení samotné uzavření smlouvy na plnění veřejné zakázky. Zákon rozlišuje dva případy, a to kdy je zrušení zadávacího řízení obligatorní a kdy fakultativní.

Zadavatel je povinen zrušit zjednodušené podlimitní řízení bez zbytečného odkladu,⁶⁷ pokud nebyly ve stanovené lhůtě podány žádné nabídky, byli ze zadávacího řízení vyloučeni všichni uchazeči, v důsledku neposkytnutí součinnosti nebyla uzavřena smlouva s posledním uchazečem.⁶⁸ Před nabytím účinnosti novely Zákona, která byla provedena zákonem č. 40/2015 Sb.,⁶⁹ obsahovalo ustanovení §84 Zákona jeden důvod pro obligatorní zrušení zadávacího řízení navíc. Povinnost zadavatele zrušit zadávací řízení nastala v případě, kdy obdržel pouze jednu nabídku nebo po posouzení nabídek

⁶⁶ viz. ust. §83 Zákona

⁶⁷ viz. JURČÍK. Radek. *Zákon o veřejných zakázkách. Komentář. 4. vydání.* Praha:C.H.Beck. 2015. str. 843. „*Pojmem bez zbytečného odkladu se rozumí ihned, nejpozději do několika dnů poté, co daný důvod nastane. Tyto důvody vyjadřují skutečnost, že zadávací řízení bylo zcela bezúspěšné a nebyl splněn jeho cíl, výběr ekonomicky výhodné nabídky.*“

⁶⁸ viz. ust. §82 odst. 4 Zákona.

⁶⁹ zákon č. 40/2015 Sb. nabyt účinnosti dne 6. března 2015.

zbyla k hodnocení pouze jedna nabídka. Toto ustanovení bylo zakotveno v Zákoně v rámci novelizace provedené zákonem č. 55/2012 Sb. Po úpravě zákonným opatřením Senátu č. 341/2013 Sb., které upravovalo odkaz na úpravu otevírání obálek dle ust. §71 Zákona, bylo toto ustanovení s účinností od 6. března 2015 ze Zákona odstraněno. Důvodem byly komplikace se zadáním veřejných zakázek, jejímž předmětem bylo vysoce specializované plnění, které bylo schopno splnit jen velmi omezené množství dodavatelů či dokonce jen jeden dodavatel.

Na vůli zadavatele je závislé zrušení zadávacího řízení v případech, na které pamatuje ust. odst. 2 a ust. odst. 3 paragrafu 84 Zákona. Při použití zjednodušeného podlimitního řízení se může zadavatel rozhodnout zadávací řízení zrušit v případě, kdy vybraný uchazeč, popřípadě uchazeč druhý v pořadí, odmítl uzavřít smlouvu nebo neposkytl řádně součinnost k uzavření smlouvy; odpadly důvody pro pokračování v zadávacím řízení v důsledku podstatné změny okolností, které nastaly v době od zahájení zadávacího řízení a které zadavatel s přihlédnutím ke všem okolnostem nemohl předvídat a ani je nezpůsobil; pokud byla podána jenom jedna nabídka nebo pokud byly všechny nabídky kromě jedné vyřazeny, nebo v případě, kdy se v průběhu zadávacího řízení vyskytly důvody hodné zvláštního zřetele, pro které nelze na zadavateli požadovat, aby v zadávacím řízení pokračoval. K výkladu pojmu zvláštního zřetele hodného se několikrát vyjádřil Nejvyšší správní soud, když zejména v rozsudku č.j. 2 Afs 64/2009-109 ze dne 27. ledna 2010 uvedl: *„Důvody, pro které lze zrušit zadávací řízení podle § 84 odst. 2 písm. e) zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, musí být důvody objektivními, které stojí vně zadavatele, které atakují samotný smysl dokončení již zahájeného zadávacího řízení, které vystavují zadavatele objektivnímu riziku pro případ, že by zadávací řízení zrušeno nebylo, a které by představovaly stejně závažný a objektivní důvod pro jinou osobu v témže nebo ve srovnatelném postavení zadavatele a v týchž či srovnatelných okolnostech, za nichž má být zadávací řízení rušeno.“* event. rozsudek NSS č.j. 8 As 32/2014-38 ze dne 24. června 2015: *„Otevřel-li zadavatel obě obálky nabídky (vnější neoznačenou a vnitřní označenou) nedopatřením současně, a to před termínem pro otevírání obálek stanoveným zadavatelem, porušil tím povinnost stanovenou v § 71 odst. 4 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách. Podle okolností může taková událost představovat důvod hodný zvláštního zřetele, pro*

nejž nelze na zadavateli požadovat, aby v zadávacím řízení pokračoval; může tedy být důvodem pro zrušení zadávacího řízení podle § 84 odst. 2 písm. e) téhož zákona.“

Je třeba připomenout, že příprava zadávacího řízení stojí zadavatele nemalé finanční a časové prostředky. Stejně lze podotknout, že i na straně dodavatelů, kteří se zadávacích řízení účastní, jsou vynakládány nemalé finanční prostředky na zpracování nabídek, obstarání si dokladů, cestovné při prohlídkách místa plnění, apod. Je tedy nutné chápat samotné zrušení zadávacího řízení opravdu jako krajní prostředek, ke kterému by měl zadavatel přistupovat zdrženlivě. Požadavek na transparentnost zadávacího řízení se projevu v případě zrušení zadávacího řízení dle ust. § 84 Zákona nejen tím, že je zadavatel povinen oznámení o zrušení zadávacího řízení písemně⁷⁰ odeslat všem známým zájemcům či uchazečům s uvedením důvodu zrušení zadávacího řízení,⁷¹ zadavatel je dále povinen na stanoveném formuláři zveřejnit v informačním systému veřejných zakázek oznámení o zrušení zadávacího řízení, a to nejpozději do tří dnů ode dne přijetí rozhodnutí o zrušení zadávacího řízení.

⁷⁰ viz. JURČÍK. Radek. *Zákon o veřejných zakázkách. Komentář. 4. vydání.* Praha:C.H.Beck. 2015. str. 847. „V návaznosti na změnu okamžiku, který je relevantní pro splnění povinnosti informovat o zrušení zadávacího řízení, dochází i k zohlednění časové prodlevy mezi odesláním a doručením. Zadavateli se tak stanovuje povinnost odeslat písemné oznámení nejpozději do 2 pracovních dnů po přijetí rozhodnutí o zrušení zadávacího řízení.“

Závěr

V úvodu diplomové práce bylo nastíněno, že jejím cílem je snaha o rozbor zjednodušeného podlimitního řízení, které je samostatným druhem zadávacího řízení upraveného Zákonem. V práci jsem si kladl za cíl upozornit v rámci průběhu zadávacího řízení především na ty instituty, které jsou pro tento zadávací druh příznačné a které nemohou být v jiném druhu zadávacího řízení použity.

Po krátkém úvodu, ve kterém jsem vytyčil hlavní cíl práce, jsem se v první kapitole zabýval vývojem pozitivně právní úpravy zadávání veřejných zakázek na území České republiky. V jednotlivých právních kodexech, které svoji účinností předcházely Zákonu, jsem se zabýval především zadávacími procesy, které obsahovaly obdobné základy jako aktuálně platná právní úprava zjednodušeného podlimitního řízení. Po krátkém historickém exkurzu k zákonu č. 199/1994 Sb., zákonu č. 40/2004 Sb. a zákonu č. 137/2006 Sb. pokračuje práce kapitolou druhou pojednávající o základních zásadách a principech, na kterých je Zákon postaven a jejichž optikou je třeba poměřovat každé z ustanovení Zákona. Třetí kapitola pojala vymezení základních pojmů používaných Zákonem, jejichž osvětlení je třeba považovat za vhodné pro kvalitnější pochopení hlavní části práce. Ta začíná v kapitole čtvrté a obsahuje podkapitoly popisující fáze zjednodušeného podlimitního řízení, a to od samého zahájení řízení až do ukončení zadávacího řízení.

Z analýzy této ryze národní právní úpravy je možné učinit závěr, že analyzovaný druh zadávacího řízení zadavatelům poskytuje v řadě oblastí možnost zjednodušení a zrychlení zadávacího řízení, a to zejména v oblasti nastavení lhůt pro podání nabídek, doručování některých oznámení či rozhodnutí, možnostech využití hodnotící komise pro další činnosti, prokazování kvalifikace a uveřejňování. Oproti ostatním druhům zadávacích řízení tak dává větší předpoklad pro snížení administrativní zátěže, jehož výsledkem je úspora prostředků zadavatele vynaložených na zadání zakázky. Výše uvedené vlastnosti tak logicky zjednodušené podlimitní řízení zařazují mezi nejčastěji využívané druhy zadávacích řízení.

S ohledem na znění vládního návrhu ZZVZ i na důvodovou zprávu k němu je možné důvodně předpokládat, že zjednodušené podlimitní řízení zůstane jako samostatný druh zadávacího řízení zachováno i v nové právní úpravě zadávání veřejných zakázek a pokud nedojde k zásadním změnám v obsahu vládního návrhu ZZVZ při projednávání v zákonodárném sboru, je možné uzavřít, že zjednodušené podlimitní řízení bude zadavateli využíváno ještě častěji. Tomu přispívá navrhované odstranění povinnosti zadavatele zaslat výzvu o zahájení zadávacího řízení adresně pěti zájemcům, volnost při nastavení kvalifikačních kritérií i zvýšení finančního limitu pro použití zjednodušeného podlimitního řízení u veřejných zakázek na stavební práce.

Jsem však přesvědčen, že finanční limit pro využití zjednodušeného podlimitního řízení nastavený v ZZVZ částkou 50 mil. Kč nebude v rámci schvalovacího procesu vnímán pozitivně a dovoluji si odhadnout, že bude snížen. U veřejné zakázky s výší předpokládané hodnoty pohybující se u částky 50 mil. Kč je dle mého názoru třeba zajistit vyšší míru transparentnosti, než jak ji poskytuje zjednodušené podlimitní řízení. Při potencionální kombinaci všech „úlev“, které by zadavateli úprava zjednodušeného podlimitního řízení v ZZVZ umožňovala, tj. nepožadování kvalifikace, nezaslání výzvy adresně pěti zájemcům, využití krátké lhůty pro podání nabídek je pravděpodobnost výskytu korupčního jednání o to umocněna.

Závěrem je třeba sdělit, že přestože rozhodovací praxe ÚOHS ukazuje, že úprava zjednodušeného podlimitního řízení v Zákoně vykazuje určité nedostatky, nelze předpokládat, že se znění Zákona dočká změn. Veškerá legislativní činnosti v oblasti veřejných zakázek je totiž směřována k návrhu ZZVZ.

Seznam zkratek

ES – Evropské společenství

ESD – Evropský soudní dvůr

EU – Evropská unie

Zákon – zákon č. 137/2006 Sb.

ZZVZ – vládní návrh zákona o zadávání veřejných zakázek

ÚOHS – úřad pro ochranu hospodářské soutěže

NSS – Nejvyšší správní soud České republiky

OZ – zákon č. 89/2012 Sb.

Použitá literatura

Knižní prameny a sborníky:

JURČÍK, Radek. Zákon o veřejných zakázkách, Komentář. 4. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014. ISBN:978-80-7400-505-3.

KRČ, Robert. Zákon o veřejných zakázkách s komentářem a judikaturou. Praha: Linde, 2013, 1253 s. ISBN 978-80-7201-888-8.

KRČ, Robert, MAREK Karel, PETR Michal. Zákon o veřejných zakázkách a koncesní zákon: s komentářem. 2. podstatně přepracované a doplněné vydání Praha: Linde, 2008, ISBN 978-807-2017-119.

RAUS, David, NERUDA, Robert. Zákon o veřejných zakázkách: komentář. Praha: Linde, 2007, Zákony - komentáře (Linde). 895 s. ISBN 978-807-2016-778.

KRUTÁK, Tomáš, KRUTÁKOVÁ, Lenka. Zákon o veřejných zakázkách s komentářem a příklady. 2. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2013, 639 s. ISBN 978-80-7263-778-2.

KRENK, Michal, Zadávání veřejných zakázek. 1. vydání. Praha, Galén, 2005. ISBN 8072623435.

PODEŠVA, Vilém. Zákon o veřejných zakázkách: komentář 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2011. ISBN 9788073576363.

PODEŠVA, Vilém, OLÍK Miloš, JANOUŠEK Martin, STRÁNSKÝ Jakub. Zákon o veřejných zakázkách: komentář. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2011. ISBN 80-735-7636-8.

OCHRANA, František. Zadávání, hodnocení a kontrola veřejných zakázek: (ekonomická analýza). Vydání 1. Praha: Ekopress, 2008, ISBN 978-80-86929-46-0.

BALÝOVÁ, Lucie. Veřejné zakázky. Praha:C.H.Beck. 2015. ISBN 97880-7400-560-2.

POREMSKÁ, Michaela. Elektronické zadávání veřejných zakázek. Vydání, 1. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013. ISBN 978-80-7357-760-5.

DVOŘÁK. David, SERAFÍN Petr. Veřejné zakázky ve stavebnictví. Praha: Linde Praha, 2011. ISBN 978-80-7201-843-7.

ŠTENGLOVA, Ivana. PLIVA, Stanislav, TOMSA, Miloš. Obchodní zákoník. Komentář. 11. vydání, Praha: C.H. Beck, 2006. ISBN 80-7179-486-2.

Elektronické prameny:

TEJKAL, Jan a Lukáš PRUŠKA. Lhůta pro doručení žádosti o dodatečné informace k zadávacím podmínkám. Epravo.cz 2014 Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/lhuta-pro-doruceni-zadosti-o-dodatecne-informace-k-zadavacim-podminkam-93935.html>.

ŘÍČNÝ, David a Eva MAREČKOVÁ. Poskytování dodatečných informací dodavatelům. Epravo.cz 2014. Dostupné z:

<http://www.epravo.cz/top/clanky/poskytovani-dodatecnych-informaci-dodavatelum-96103.html>.

ŘÍČNÝ, David a Eva MAREČKOVÁ. Zjednodušené podlimitní řízení podle nového zákona o zadávání veřejných zakázek. Epravo.cz. 2015 Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/zjednodusene-podlimitni-rizeni-podle-noveho-zakona-o-zadavani-verejnych-zakazek-99394.html>.

KRENK, Michal. Zjednodušené podlimitní řízení I. část. In: Vz24.cz: denní zpravodajství o veřejných zakázkách. 2011. Dostupné z: <http://www.vz24.cz/svet-vz24/sloupek-odbornika/zjednodusene-podlimitni-rizeni-i-cast>.

Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky. Výroční zpráva o stavu veřejných zakázek v české republice za rok 2014. 2015. Dostupné z: http://www.portal-vz.cz/getmedia/e404b766-77d0-488b-8809-6951c53c0eb9/Vyrocní-zpráva-o-stavu-verejnych-zakazek-v-Ceske-republice-za-rok-2014_final.pdf.

Právní předpisy:

Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (o obchodních korporacích).

Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole)

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/18/ES ze dne 31. 3. 2004, o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/17/ES, o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek subjekty působících v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU ze dne 26. 2. 2014, o zadávání veřejných zakázek a o zrušení směrnice 2004/18/ES.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/23/EU, o udělování koncesí.

Zákon č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže).

Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád.

Zákonné opatření senátu č. 341/2013 Sb., kterým se mění zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů.

Vyhláška č. 133/2012 Sb., o uveřejňování vyhlášení pro účely zákona o veřejných zakázkách a náležitostech profilu zadavatele.

Důvodové zprávy k zákonům a metodiky:

Důvodová zpráva k zákonu č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách

Důvodová zpráva k zákonu č. 417/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách

Důvodová zpráva k zákonu č. 55/2012 Sb., kterým se mění zákon o veřejných zakázkách

Důvodová zpráva k zákonu č. 199/1994 Sb..o zadávání veřejných zakázek

Důvodová zpráva k zákonu č. 40/2015 Sb., zákon kterým se mění zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů

Důvodová zpráva k návrhu zákona o zadávání veřejných zakázek č. 898/2015 Sb..
Dostupné z: <https://apps.odok.cz/kpl-detail?pid=KORN9VSC8K3C>.

Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky. Metodika k vyhlášce o uveřejňování vyhlášení pro účely zákona o veřejných zakázkách a náležitostech profilu zadavatele.
Dostupné z: http://www.portal-vz.cz/getmedia/745e5233-1e1c-4d46-bc3b-8f597b675f9d/Metodicky-postup_profil-20141101_V7_o.pdf.

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE. Prokazování kvalifikace ve zjednodušeném podlimitním řízení po 1. 4. 2012. Dostupné z: <http://www.uohs.cz/cs/verejne-zakazky/vykladova-stanoviska-a-metodiky.html>.

Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky. Metodika zadávání veřejných zakázek.
Dostupné z: http://www.portal-vz.cz/getmedia/1c881424-caff-4f9f-a83b-6e0aba67c8cf/Metodika_uprava2014.pdf.

Judikatura

Rozsudek SDEU ze dne 20. října 2005, *Commission of the European Communities v. French Republic*, sp.zn. C-264/03.

Rozsudek Nejvyššího správní soudu České republiky č.j. 2 Afs 64/2009-109 ze dne 27. března 2010.

Rozsudek Nejvyššího správní soudu České republiky č.j. 5 Afs 131/2007-131 ze dne 12. května 2008.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu č. 8 Afs 60/2009-78 ze dne 31.5.2010

Rozsudek Krajského soudu v Brně č.j. 62 af 54/2010-106.

Rozhodnutí předsedy ÚOHS č.j. R129/2008/02-22930/2008/310-AS/Hr ze dne 19.11.2008.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu České republiky ze dne 15.12.2010 , č.j. 2 Afs 55/2010.

Rozhodnutí předsedy ÚOHS Č. j.: ÚOHS-R209/2012/VZ-7771/2013/310/JRa ze dne 29. dubna 2013.

Rozhodnutí ÚOHS č.j. S319/2007/VZ-23776/2007/520-KV ze dne 4.1.2008

Rozhodnutí předsedy ÚOHS č.j.: ÚOHS-R271/2012/VZ-6505/2013/310/MMI ze dne 12. dubna 2013.

Rozhodnutí předsedy č.j. ÚOHS-R406/2013/VZ-19255/2014/310/PMo ze dne 12.září 2014.

Rozhodnutí ÚOHS č.j. ÚOHS-S193/2010/VZ-10636/2010/520/Jha ze dne 6. října 2010.

Rozsudek Krajského soudu v Brně sp. zn. 62 Ca 15/2006 ze dne 30. 11. 2006.

Rozsudek Krajského soudu v Brně sp. zn. 62 Ca 46/2007 ze dne 23. 5. 2008.

Rozhodnutí ÚOHS ze dne 11. července.2012 č.j. ÚOHS-S551/2011/VZ-8180/2012/550/SWa.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu České republiky č.j. 8 As 32/2014-38 ze dne 24. června 2015.

RESUMÉ

Selected issues of public procurement

This thesis deals with analysis of the course of simplified sub-limit proceedings which is one of the types of public tenders according to Act No. 137/2006, Public Procurement Act, as amended (hereinafter referred to as the “Act”). The main object of the thesis is a broad analysis of course of action of the principal within the respective public tender. The thesis focuses on legal regulation “de lege lata” and points out selected issues in daily practise.

Following the brief introduction, first chapter focuses on historical development of legal positivism in the the area of public tenders in the Czech Republic. Regarding the particular statutes preceding the Act, the thesis mainly searches for types of public tenders with similar features to the current legal regulation of simplified underlimit proceedings. Second and third chapter focuses on fundamental principles of public procurement and determines fundamental terms used by the Act which is necessary for better understanding of the subject matter.

The following main part of the thesis describe particular stages of the sub-limit proceedings, from its very beginning, i.e. from the moment of despatch of the call on initiation of the public tender until its completion.

On the basis of analysis of the legal regulation of the simplified sublimited proceedings it is possible to conclude that the proceedings in question provides simplification and acceleration of the public tender. Unlike the rest of the types of public tenders, it can decrease administrative burden and therefore save costs of the principal for the procurement. With regard to these characters the simplified sub-limit proceedings is used very often by principals and very probably it will remain as the sole type of public tender also in the new Public Procurement Act. The legislative process of the new Public Procurement Act which shall ensue from so called third generation directions has not been closed at the date of completion of this thesis. However, from the explanatory report we can assume that the author of the new Public Procurement Act intends at least to maintain the current frequency of use of this type of public tender.

Klíčová slova

Veřejné zakázky

Key words

Public procurement